

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LI

Price 10 c.

ANTRADIENIS, TUESDAY, G RUODIS, DECEMBER 19, 1967

Kaina 10 c.

Nr. 296

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUDlow 5-9500

Gruodžio 16-17 d.d. New Yorke įvyko Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas. Nuotraukoje matyti seimo dalyviai: pirmoje eilėje iš kairės sėdi: kun. L. Jankus, J. Slepetyš, neatpažintas asmuo, dr. P. Vileišis, J. Stiklorius, VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas, V. Sidzikauskas, gen. konsulas New Yorke A. Štutis, prel. J. Balkūnas, inž. dr. A. Nasvytis, dr. V. Šimaitis, J. Audėnas. Nuotr. Vyt. Mažeika

GRAIKIJA SPAUDOS ŠVIESOJE

Graikijos tragedija ir kilnis karaliaus sumanymas

Apie krizę Graikijoje, nepavykusį karaliaus Konstantino pervertimą spaudoje randame įvairių pasisakymų. Daugelis laikraščių karaliaus sumanymą, pasiryžimą laiko "garbingu, kilniu" (noble). Pagal Chicago "American", visam tam planui trūko organizacijos bei reikiamo vykdyto.

Esą, karaliaus nuostatai, kad tauta dėl pulkininkų diktatūros turėsianti kentėti, buvo teisingi. Tai įrodo aštuoni valdymo mėnesiai. Amerika ir kiti kraštai tebelaukia sugrįžtant teisėtai vyriausybei Graikijoje, tačiau tie pageidavimai nebuvo išklaušyti. Pagal laikraštį, karalius atstovauja "demokratijos sąjone". Jei jis pasiliks emigracijoje, tai Vakarų valstybės galės jo vyriausybę pripažinti kaip teisėtą Graikijos valdžią.

Pagal naują nurodymą, kad apjungti Graikiją esanti nepaprastai svarbi JAV-bėms ir Vakarų pasauliui. Juk ji sudaro pietinį NATO gynybos aparną. Ji Vakarų gynybai svarbi ir politiškai ir militariškai. Laikraštis mano, kad JAV privalėtų panaudoti savo įtaką ir tarpininkauti tarp karaliaus ir režimo (atrodo, kad pirmieji pasitarimai neatnešė vaisių — Red.).

"N. York Times" nuomone, karalius labai menkai apskaičiavo savo galią, ypač paskelbus kovą Atėnų jūntai. Dienraštis, dar prieš šeštadienio pasitarimus Romoje, buvo pareiškęs nuomonę, kad Atėnų režimui ypatingai rūpi išlaikyti teisinį monarchijos testinumą, o tai kaip tik liudija, kad režimas neturi politinio pasitikėjimo savimi ir ypač atsižvelgiant į tai, kad atskratyta karaliaus, kuris juk tam režimui buvo sudaręs grėsmę.

Esą galima, kad režimas prisibijo nepripažinimo iš JAV, Anglijos ir kitų kraštų pusės tuo atveju, jei jam nepavyks gauti Konstantino sutikimo tęsti monarchiją bent regento vardu. Tai visai realu, nes juk nei vienas kraštų nėra režimo pripažinęs, o anglų Wilsonas režimo metodus yra pavadinęs "barbariškais". Ateitis — neaiški. Jei, mano dienraštis, režimui pavyks sustiprinti savo politinę galią, tai karaliui nebėliks nieko kito, kaip prisijungti prie likusių Europoj, egzistuojančių monarchijos atstovų.

Karaliui belieka likti emigracijoje

Nauji bandymai susigrąžinti karalių į Atėnus?

ROMA, ATENAI. — Iš Romos pranešama, kad nepavykus Atėnų režimo tarpininkui — arkivyskupui Jeronimui ir užsienio reikalų ministrui Pipineliui, karalių prikalbinti grįžti atgal į Atėnus, dabar pulk. Papadopoulos vyriausybė pasiryžusi bandyti dar kartą. Numatyta Romon pasiųsti vieną aukštųjų karių, karaliaus artimą draugą.

Kai tėra maža vilčių susigrąžinti karalių, Atėnuose buvo svarstymų regentu paskirti karaliaus seserį Ireną, taip pat esančią Romoje. Iš karaliaus sluoksnių praneša, kad jis režimui statęs kelias sąlygas, pvz.: nedelsiant paskelbti rinkimus į parlamentą, paleisti sąnokus dalyvavusius karius, pasitraukti pulk. Papadopoulos, nedaryti pakeitimų konstitucijoje.

Įjungti prie likusių Europoj, egzistuojančių monarchijos atstovų.

Paryžiaus "Le Monde" savo veidmainingame pastebi, kad karalius griežiai perversmo atėnuosius mėnesius pavėluotai. Buvusi kitokia padėtis balandžio m., kai karininkų dauguma buvo ištikima karaliui. Tuo tarpu kas įvyko? Pulkininkai paruošė naują konstituciją, kurioje pabrėžtinai sumažintas karaliaus vaidmuo.

Aplamai, karalius buvo pernelyg pervertinęs savo autoritetą, įtaką tiek kariuomenės, tiek ir pačioje tautoje. Žinoma, jam rūpėjo išvengti kraujo praliejimo. Tačiau kaip gi jis tikėjosi laimėti, nenumatydamas rizikos ir juo labiau, kai pati kariuomenė buvo suskilusi?

Tas pats "N. Y. Times" kita

Graikijos diktatorius pulk. Papadopoulos — nepavykus pirmam bandymui grąžinti karalių atgal į Graikiją, jis numato siųsti kitą atstovą Romon pas karalių.

Sudarys vyriausybę tremtyje?

Vakar svarstius naujas galimybes tartis, laukiant naujojo pasiuntinio iš Atėnų, jau aiškėjo karaliaus svarstymai sudaryti — Londone, Kopenhagoje ar kur kitur — egziliu graikų vyriausybę. Atėnams nepriimant karaliaus statomų sąlygų, atrodo, tai bus vienintelis karaliui likęs kelias.

Nauji rūpesčiai dėl Turkijos

Režimui tebesitampant ir siekiant grąžinti karalių — priešingai pulkininkams gresia užsienio nepripažinimo padariniai — vakar jie susidūrė su naujais rūpesčiais. Turkų užsienio reikalų ministeris Graikiją apkaltino "grasant turkų mažumai Graikijos dalyje — Trakijoje", vakarinėje Graikijoje. Turkija pagrįsino represijomis.

Pavojus P. Afikos ligoniniui

Didelis pavojus gyvybei

CAPE TOWN. — Plaučių uždegimu susirgęs Vaškanskis, "žmogus su svetima širdimi", stropiai gydomas. Vakaro sveikatos būklė pablogėjo. Spėjama, kad organizmas reikią pasipriešinimą prieš atsiradusį svetimą kūną — jaunos moters širdį.

proga vedamajame nurodo, kad dėl tragiškų įvykių Graikijoje eigos kanti ir amerikiečiai su savo misijomis — jos nuolat remdavo dešiniuosius graikų sparnus, palaikė karaliaus pusę ir vesdavo tokią politiką, pagal kurią jos pagrindinis tikslas, tai "antikomunizmas". Dėl to ir nestebina, mano dienraštis, kad karaliaus perversmas buvęs taip menkai įvykdytas ir piliečių nepalaikytas. Dabar kraštas dar tvirčiau atsidūręs "fašistiniai nusiteikusių karinių konspiratorių" rankose.

Kokia būsianti JAV politika

Graikijos atžvilgiu? Rusk, esą, kaip paprastai miglotai kalbėjęs apie tai, kad "reikia palaikyti". Pats laikraštis gi pataria, kad ryšiai su režimu turėtų būti palaikomi iki minimumo ir kad graikams privalo būti sustabdyta visa karinė parama. Amerikai tenka išlyginti anksčiau tame nelaimingame krašte padarytas klaidas.

NATO ir jos narių "tiltai" su Rytais

NATO paliečia nauji rūpesčiai — Prancūzija perleidžia sovietams svarbią Alžirijos bazę, bendri prancūzų ir sovietų parašiutininkų pratimai — NATO kraštų 272 ryšiai su Rytais — Vak. Vokietija nepatenkinta Santarvės strategija.

Briuselis. — Ar NATO silpnėja ar stiprėja? Jei spėsti iš šių dienomis Briuselyje pasibaigusios metinės NATO konferencijos nutarimų bei nuotaukų, šiai Amerikos globojamai pasaulinei organizacijai tenka susidurti su rimtais rūpesčiais.

Vakariečių korespondentai nuveda, kad NATO nariai atidžiai stebi sovietų bandymus įsigalėti Ar. Rytuose, tačiau jiems esą aišku, kad Atlanto Sąjunga nedėsianti pastangų tai sovietų įtakai atremti. Dar blogiau. Viena NATO komisijų, V. Vokietijos Europos sąjungos gynybos komisija su jos pirmininku, olandu F. J. Goedhart'u priešaky, paskelbė, kad Viduržemio jūra daugiau nesanti "vakarams priklausęs ežeras."

Prancūzai sovietams netiesiogiai perleidžia Alžirijos bazę

Minėtoji komisija apgailestavo, kad prancūzų pasitraukimas su pulk. su sovietų įsistiprinimu Ar. Rytuose. Čia kelia rūpestį prancūzų bazės, vienos moderniausių Viduržemio jūroje, Mers El-Kebir, likimas. Kadangi ji strdėginu atžvilgiu nesanti svarbi Prancūzijai, tai šioji nuo 1968 m. vasario m. bazę perleidžia Alžirijai, nors prancūzai teisiškai bazę galėtų pasilaikyti ligi 1975 m.

Alžirija vis labiau ir labiau priklauso nuo Sovietų Sąjungos. Dėl to NATO sluoksniuose neabejojama, kad alžiriečiai neturės nieko prieš, jei ta bazė ateityje naudosis sovietų laivynas.

Egipte veikia ne tik sovietai

Ar. Rytuose vis labiau jaučiamas sovietų įtaka. Aleksandrijos

Gen. Earle G. Wheeler

JAV gener. štabo viršininkas Detroite kalbėjo: Amerikai sustabdys oro puolimus, tai tik prailgintų Vietnamo karą.

ir Port Saido uostuose Egipto armiją instruktuoja, lavina ne tik sovietų, bet ir čekų, bulgarų ir lenkų kariniai specialistai. Sovietų lėktuvai jau gauna teisę nusiieiti ir operuoti ne tik Egipte, bet ir Irake, Sirijoje, Jemene, Alžirijoje ir Jordane.

Sovietų įsistiprinimas Viduržemio jūros erdvėje prasidėjo po 1963 m. ir ypatingai pakilo po š.m. birželio m. karo Ar. Rytuose. Šių metų liepos m. Viduržemio jūroje jau plaukiojo 46 sovietų laivai, jų tarpe apie 10 povandeninių laivų.

Dar įdomiau, kad NATO sluoksniuose buvo gauta žinių apie sovietų parašiutininkus, Prancūzijos dalyvavusius bendruose pratimuose su prancūzų kariais.

Kaip NATO stato "tiltus" su Rytais

Briuselio konferencijoje paaiškėjo, kad NATO ne tik nelinkusi griebtis bauginimo taktikos, kaip senais, gerais Dulles laikais,

Aukšč. Teismas Washingtono, nubalsavęs leisti komunistams dirbti gynybos imonėse. Iš kairės sėdi: J. M. Harlan, H. L. Black, pirm. — Earl Warren, W. O. Douglas ir W. J. Brennan, Jr. Stovi iš kairės: A. Fortas, P. Stewart, B. R. White ir vienintelis negras — T. Marshall.

AUKŠČ. TEISMAS IR KOMUNISTAI

Komunistai gali dirbti JAV gynybos imonėse

Aukščiausias Teismas Washingtono gruodžio 11 d. priėmė nekasdieninės reikšmės nutarimą: komunistams leidžiama dirbti JAV gynybos imonėse. Tas nutarimas pasmerktas visoje eilėje dienraščių.

"Chicago Tribune" nurodo, kad tuo nutarimu sekant, JAV-se įsitaikė Vietnomo ar komunistinio Šiaurės Vietnamo komunistai gali lengvai prašyti darbo ne tik gynybos imonėse, bet ir pačiame Pentagone. Dienraštis priemen, kad komunistų simpatijos tenka arba Maskvai arba Pekinui, bet nieku būdu ne JAV-bėms. Visi jie pasiryžę nuversti — ir bet kokiomis priemonėmis, ir smurto neišskiriant — JAV vyriausybę. Tad ar galima pa-

teisinti tokio nutarimo priėmimą?

Atrodo, kad A. Teismo pirmininkas Warren ir jo bendradarbiai, matyt, neprisimena, kad Klaus Fuchs, dr. A. Nunn May, dr. B. Pontecorvo, Rosenbergai, Greenglass ir Sobell (Sobolevičius) karo metu pateko į atominių ginklų JAV ir Anglijoje imonės. Kokios gi pasekmės? Tos, kad atominės paslaptys buvo skubiai pristatytos Maskvai.

JAV vyriausybėje buvo infiltruoti Alger Hiss, Harry Dexter White ir daugybė kitų komunistų ir visi jie priešui išdavė jiems naudingas paslaptis. Neseniai panašiai vyko su britų šnipais Kim Philby, Guy Burgess ir Donald Maclean.

Tačiau... Warren ir jo sebrai komunistai nėra pavojingi. Jam atrodo, kad lieka laukti, kol ko-

bet jau nesidrovi slinkti kompromiso keliu, ieškoti įtampos sumažinimo, statyti vadinamus tiltus, kitais žodžiais, palaikyti su Rytais ryšius ar kontaktus.

Tai paaiškėjo Briuselyje specialiai parodytose diagramose. Pasirodo, kad tuose kontaktuose su Rytais pirmauja JAV su 45 kontaktais, po jų seka: Anglija — 40, Italija — 35, Olandija — 30, Belgija — 28, Danija — 24, Vak. Vokietija — 20, Prancūzija — 19, Norvegija — 16, Turkija — 15 (Trūksta Portugalijos, Liuksemburgo, Graikijos, Islandijos ir Kanados). Iš viso tokių kontaktų, NATO narių tarpe, buvo 272. Jie lietu, daugiausia, prekybos ryšius, bet jų buvo ir įvairiose kitose srityse, kaip diplomatų kelionėse, menininkų viešnagėse ir pan.

Nebeaktuali buvusi "priešakinė strategija"

Savo laiku buvo planuota, kad NATO, prieš grėsmės atvejų, panaudos vad. priešakio strategiją, t.y. pasitinkant priešą kiek galima toliau rytuose. Dabar apie tai jau nekalbama. JAV daliniai numatoma palaipsniui atitraukti į Ameriką ir naudoti Mc Namaro planą: oro keliu dalinius permesi Europon pratimų tikslams ar ir prieš puolimo atvejų.

Briusely paskelbti planai, apie "lankščiąją strategiją" (kai prieš atominius ginklus panaudojant, busi iki galo panaudoti kiti ginklai bei politinės ar ūkinės priemonės).

Vak. vokiečiai pirmieji čia reiškia nepasitenkinimą. Jie prisibijo amerikiečių laipsniško traukimosi, jiems nepatinka JAV numatyta "oro tilto" strategija, jie ir prieš JAV bei sovietų abipusį gynimosi neilgu distancijų raketais — esą tuo atveju Europa galėsianti lengvai virsti karo lauko arena. Visais atvejais esama nepasitenkinimo. O tai reiškia nesutarimo nuotaikas taip Vakarams svarbioje gynybos organizacijoje.

Viesulas Alabamoje, žemė dreba Kalifornijoje

HUNTSVILLE, Alabama. — Viesulas (tornado) vakar rytą palietė Huntsville miestą Alabamos valstijoje. Žuvo du asmenys, apie 40 sužeista. Pastatams viesulas padarė dideles nuostolius.

SAN FRANCISCO. — Vakar šį miestą Kalifornijoje palietė žemės drebėjimas. Jis, per kelias sekundes, buvo jaučiamas du kartus. Nuostolių nebuvo, nors miesto centre buvo pajudėję kai kurie namai.

KAIRAS. — Egipto spauda praneša: Sovietų Sąjungos komunistų partijos pirmasis sekretorius L. Brežnevus sausio 7 d. numato lankytis Kaire.

munistai atvirai veiks ir tik tuomet jie galės būti pasmerkti. Be to, tas Teismas yra prieš komunistų registravimą, jis sutinka, kad jie gautų pasus kelionėms į Maskvą, Pekiną ar Hanoją, jis nesutinka, kad būtų tiariama, ar mokytojai nėra komunistai, jis sutinka, kad komunistai būtų pareigūnais ir unijose. Ir taip toliau. Tad ir belieka klausiti: kurią pusę palaiko Aukščiausias Teismas Washingtono?

Gub. Romney, keliaudamas po Europą ir Aziją, dabar pasiekė Maskvą.

Romney Maskvoje

MASKVA. — Michigano valstybės gubernatorius Romney, aplankęs Prancūziją, Angliją, Vak. Vokietiją, Lenkiją, atvyko į Maskvą. Jis buvo priimtas Kremiaus politikų. Pasikalbėjimuose buvo paliestas ir Vietnamo karas — sovietai JAV politikui pareiškė esą tam karui priešingai ir JAV-bes laiką agresorium.

SUGLAUSTAI

Aviacija puola Hanoją

SAIGONAS. — JAV aviacija vakar jau penktą dieną iš eilės puolė taikinius š. Vietname — Hanojaus sritį. Amerikiečių vadovybė paskelbė, kad JAV aviacija neteko keturių lėktuvų, iš jų du buvo numušti oro kautynėse ir du priešlėkt. apsaugos. Numuštas vienas MIG lėktuvas. Priešas skelbė apie devynius numuštus lėktuvus. Iki vakardienos virš šiaurės Vietnamo JAV aviacija iš viso neteko 765 lėktuvų.

Puolė MIG bazes

Amerikiečių lėktuvai vakar puolė MIG bazes, geležinkelio ruožą 38 m. atstu nuo Hanojaus. š. Vietnamo bazėse šuo metu yra apie 30 MIG lėktuvų, kiti, spėjama, iš bendro 50 skaičiaus, yra R. Kinijos teritorijoje.

Žymesnių susidūrimų su priešų sausumoje nebuvo.

Naujas min. pirm. Australijoje

MELBOURNAS, Australija. — Paskendus Australijos min. pirmininkui Harold F. Holt, vyriausybės vadovo pareigas laikinai eina min. pirmininko pavaduotojas, Krašto partijos lyderis, John McEwen. Jis šandien prisaikdinamas. Laukiamas sukviečiant liberalų partijos, pačios didžiausios koalicijoje, susirinkimo. Jame bus išrinktas partijos vadovas ir ministras pirmininkas.

Per dvi dienas, po intensyvių ieškojimų, neradus politiko lavono, manoma, kad jis bus tikrai dūngės vandenyne.

Nusiginklavimo konferencija Zenevoje darbus sustabdė penkioms savaitėms

KALENDORIUS

Gruodžio 19 d.: šv. Nemezius, šv. Fausta, Gerdvilis, Rimantė.

Gruodžio 20 d.: šv. Filogonas, šv. Atala, Sigitas, Grozvilė.

O R A S

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien saulėta, šilčiau, temp. sieks apie 50 l. F.; ryt — debesuota, vis dar šilta, galimas lietus. Saulė teka 7:13, leidžias 4:22.

laikot reikalu raštus klausimus siųsti adresu

SHIRASU SVEIKATA, 2319 West Garfield Blvd. Chicago, Ill. 60636

DR. PETRAS. ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road

PIRMOSIOS SESIJOS DARBAI

Pasibaigus Jungtinių Valstijų 90-jo kongreso pirmajai sesijai, politinių partijų vadai, ypač tie, kuriems tenka dirbti kongrese, varžosi dėl atliktų darbų, bet tuo pačiu kartu puola vieni kitus dėl tų, kurie turėjo būti atlikti, tačiau buvo atidėti į šalį ateičiai arba "amžnan archyvan" sukrauti.

Ši kongreso sesija buvo viena ilgiausių ir intensyviausių dirbusių. Pats prez. D. Johnsonas ją gana gerai vertina. Jis mano, kad buvo gana daug padaryta. Tik yra labai nepatenkintas, kad federalinių mokesčių padidinimo pasiūlymas po ilgų gėnų buvo atmestas bei atidėtas ateičiai, kad jis būtų galima dar nuodugniau peržiūrėti. Nepatenkintas ir dėl nepravesto kriminalinius nusikaltimus liečiančio įstatymo projekto ir dėl kai kurių kitų. Dėl to prezidentas apkaltino opozicines partijas — respublikonų senatorius ir kongresmanus, kurie partiniais išskaičiavimais pasirūpinę sulaukė nutarimus, kurie buvę reikalingi krašto ekonominei ir kitokiai gerovei kelti.

Respublikonų partijos pirmininkas, senato mažumos vadas sen. E. Dirksenas, atstovų rūmų mažumos vadas Fordas ir kiti žymesnieji respublikonų politikai yra kitokios nuomonės. Jie mano, kad respublikonai, dirbantieji senate ir atstovų rūmuose, labai daug nusipelnė Johnsonui ir jo vyriausybei palaikydami jo įstatymų projektus įvairiais užsieniniais ir krašto vidaus reikalais. Jie ypač, ir ne be pagrindo didžiuojasi rėmę Johnsono užsieninę politiką. Jie stipriai rėmė Vietnamo karo reikalus, negu daugelis pačių demokratų. Prezidentas savo politikai bei kare Vietnamo karo reikalais, šimtprocentinės respublikonų paramos, kuomet toks demokratų senatorius, kuris yra ir svarbus užsienio reikalų komiteto pirmininkas Fulbright, visą laiką net kovojas su prezidentu dėl šios jo politikos. Minimi ir kiti demokratų vadai abiejuose kongreso rūmuose, kurie savo kalbomis kongrese ir kalbėdami visuomeniniuose pobūviuose bei darydami pasikalbėjimus su spaudos atstovais kritikojo ir kritikuoja šią prezidento Johnsono ir administracijos politiką. Minėtini senatoriai Robert Kennedy, Edward Kennedy, Morse ir kiti. Toks demokratų senatorius E. Mc Carthy net savo kandidatūrą į prezidentus išstatė, nes yra nepatenkintas Johnsono užsienine, dalinai ir vidaus politika. Dėlto respublikonai ir yra teisingi, kad dėl kai kurių darbų kongrese neatlikimo yra kaltas daugiausiai pačių demokratų susiskaldymas. Jei demokratų būtų buvę vieningi, būdami didelėje daugumoje tiek senate, tiek Atstovų rūmuose, galėjo prarasti visus Baltųjų rūmų ir administracijos pasiūlytus įstatymų projektus ir įvairias rezolucijas.

Vyriausybės patarėjai, skelbdami savo įvertinimą šio ilgo 90-jo kongreso pirmosios sesijos, pažymi, kad buvo praversta 57 administracijos pateikti įstatymų projektai, tačiau gana didelė jų dauguma buvo gerokai apkarpyta, pataisyta ne pagal prezidento ir jo kabineto narių norą bei pageidavimą. Apie kelios dešimtys pateiktų pasiūlymų iš viso negavo eigos. Pažymėtina, kad 89-jo sesija buvusi žymiai darbingesnė ir labiau kooperavusi su prezidentu, negu ši.

Visi tik tenka pripažinti, kad kongresas bus daug pasitarnavęs kraštui senesniųjų žmonių gerovės atžvilgiu. Jis priėmė prezidento Johnsono projektą, nors šiek tiek ir apkarpyta, padidinti gaumantiems mėsėnėms pensiją iš socialinio draudimo — Social Security. Gal tas padidinimas ir nėra per daug ryškus, bet tiems seneliams, kurie vien tik iš socialinio draudimo turi gyventi, kiekvienas doleris yra reikalingas ir brangus. Svarbus yra ir Medicare įstatymo pataisymas bei papildymas kai kuriais atžvilgiais. Nemažiau svarbus reikalas yra ir skyrimas atitinkamų sumų krašto švietimo darbams bei institucijoms paremti. Ir daugiau gerų ir reikalingų įstatymų ši sesija yra pravedusi.

Prezidentas Johnsonas, sakytas kalba Miami, Fla., darbininkų suvažiavimui ir vertinamas kongreso darbus, dėl kai kurių nepravestų įstatymų piktokai kaltino respublikonus. Politikos reikalų komentatoriai šią jo kalbą palaikė jo rinkiminės kampanijos pradžiai. Girdi, nuo dabar prezidentas ir jo šalininkai jau pradės šaudyti į savo "priešus" iš sunkesnių patrankų, nes rinkiminiai metai jau artinasi. Suprantama, prezidentas turi savo kampaniją jau pradėti, nes pačioje jai partijoje yra prasidėjęs nemokamas sąjūdis prieš jo kandidatūrą. Sen. Mc Carthy jau senokai paskelbė kandidatuoju prieš Johnsoną ir savo kampaniją aktyviai veda.

Iš šiomis dienomis pagyvėjusios akcijos politiniuose bei partiniuose sluoksniuose jau galime būti tikri, kad prezidento ir jo šalininkai jau pradės šaudyti į savo "priešus" iš sunkesnių patrankų, nes rinkiminiai metai jau artinasi. Suprantama, prezidentas turi savo kampaniją jau pradėti, nes pačioje jai partijoje yra prasidėjęs nemokamas sąjūdis prieš jo kandidatūrą. Sen. Mc Carthy jau senokai paskelbė kandidatuoju prieš Johnsoną ir savo kampaniją aktyviai veda.

Spaudoj ir gyvenime

LIETUVIS, DIRBĄS SU NEGRAIS

Clevelande plačiai žinomas kunigas vienuolis Albert Koklowsky yra lietuvių tėvų sūnus. Jis jau seniai dirba juodųjų Hough rajone, kuriame prieš porą metų buvo didžiulės riaušės, nuskambėjusios ne tik po visą Ameriką, bet ir po platų pasaulį. Tame rajone anksčiau yra gyvenę ir lietuvių. Kun. Koklowsky kiekvieną savaitę rašo juodųjų problemoms Clevelando diecezijos laikraštyje "The Catholic Universe Bulletin".

Gruodžio 1 d. numery minimas kunigas kalba apie "Vergystės paveldėjimą". Jame rašoma: "Ivairių tautybių žmonės gyvena Hough rajone. Nemažai dar atsime na dienas, kada jis buvo gražus. Jie man sako, kad jie negalį supras

Daugiau to nusikaltimo nebepakartoti — tai geriausia atgaila. Vokiečių patarė

Izraelio valstybės pradžia

Mažai žinomi faktai apie Izraelio įsteigimą

P. GAUCYS

Paprastai dauguma arabų dėl Izraelio valstybės įsteigimo kaltina Vakarus, bet daugiausia JAV, kurie suteikė Izraeliui priemones išlikti, nepaisant ne draugiško beveik 100 milijonų arabų nusistatymo. Betgi yra ir ramiau galvojančių arabų, ypatinai Libane, kurie iškelia daugelį nežinomus faktus, rodančius antrą medalio pusę. Vienas tokių yra Libano žurnalistas dr. Ibrahim Al Shuraiky, neseniai paskelbęs studiją, pavadintą "Socialistinių valstybių vaidmuo Izraelio valstybės įsteigime", kurios būdingesnes vietas čia atpasakojame.

Anot dr. I. Al-Shuraiky, arabų tautos dukart patyrė katastrofas: 1948 ir 1967 m. Pirmoji baigėsi sionistų pagrobimu 77% Palestinos žemės ir Izraelio valstybės įkūrimu, o antroji — karinio pralaimėjimo pasekoje — arabų pasaulio paskandinimu didžiausioje psichologinėje krizėje, kokią kada nors jam teko išgyventi.

Tai buvo katastrofa pilna to žodžio prasme, o ne vien tik pralaimėjimas. Arabų tautos niekad nebuvo paformuotos apie socialistinių-komunistinių valstybių vaidmenį Izraelio įsteigiant.

Komunistai ir sionistai kartu

Visa prasidėjo I-jo pasaulinio karo metu eilinėje Rusijoje, kur veikė eilė slapty organizacijų, bendradarbiavusių su vokiečių žvalgyba. Vienai grupei vadovavo Leninas, Trockis ir Kaganovičius. Leninas buvo vedęs žydę žmoną. Jo motina buvo žydė ir žydė buvo jo senelė iš savo pusės. Trockio tėvai buvo abu žydai, o Kaganovičius tėvas buvo žydas. Kai caro žvalgyba susekė šį tinklą, Leninas nubėgo į Vokietiją, o paskui nusikėlė į Šveicariją. Ten Zueriche jis susitiko su sionistų vadu Cha'mu Weizmanu, jo draugais rašytoju Jacques Levy. Austrijos žydu prof. Molleriu Vandsimu, socialistų judėjimo nariu ir Lenkijos žydu prof. Dovydu Hearnu.

1916 m. gegužės mėn. bėgę jie daugelį kartų tarėsi žydu pramonininko Dan'el Schoni namuose. Jie svarstė marksistinės revoliucijos Rusijoje ir Rytų žydu sutvarkymo klausimus. Jie norėjo žydoms atidaryti duris Palestinoje ir ten įkurti socialistinę valstybę. Tuo būdu ten susidarytų židynys, iš kurio marksistinė pasaulėžvalga sklirtų po visus Vidurio Rytus.

Pagal pasitarimų protokolą, kurį rašė J. Levy, prancūzų žvalgybos agentas, Leninas pa-

sakęs Weizmanui: "Žydijos išvadavimas iš Europos karalių jungo ir žydu išleidimas į aukštas valstybės tarnybas priklausė nuo sėkmingos Rusijos revoliucijos"... Įtikintas Weizmanas Leninui atsakęs: "Dūrų atidarymas žydoms Palestinoje įsikurti priklauso nuo Turkijos imperijos sugriuvimo... Žydu valstybė turi būti įkurta Palestinoje ant socialistinių pagrindų, kai rusų revoliucija atsieks savo tikslus..."

Leninas pradėjo kurti žydu valstybę

Nesudėjus nė 3 metams nuo bolševikų perversmo, Leninas paskyrė Trockį vadovauti komitetui įvykdyti pirmą to plano pakopą. Komitetas gavo 1 milijoną aukso svarų sterlingų supirkti Palestinos žemės Rusijos žydu įkurdinimui. 1920 žydas komunistas Zabolinskis atvyko į Palestiną organizuoti ir treniruoti jaunų žydu, sudarant iš jų divizioną žydoms saugoti. Tarp 1921-39 m. iš Rusijos į Palestiną atvyko apie 165,000 žydu. Hitlerio laikais iš rytų Europos ir Vokietijos atvyko 280,000 žydu. 40% lėšų, kuriomis žydai supirko žemės ir įsikūrė Palestinoje prieš 1939 m., buvo gautos iš Sovietų, 28% iš rytų Europos, 16% iš Vakarų, 19% iš JAV ir 4% iš P. Amerikos.

Vienas žymiausių įvykių prieš Izraelio įsteigimą, buvo sudarymas žydu karinių vienetų, kurių nariais daugiausia buvo Rusijos, Lenkijos, Rumunijos ir Jugoslavijos žydai Palestinoje. Su Stalino pritvirtimu, ginklai Palestinos žydoms buvo sūnčiami iš Čekoslovakijos ir gabunami rumunų laivais į Haifos uostą.

Californijos gub. Ronald Reagan kreipėsi į San Francisco steito kolegijos vadovybę, kad būtų imama si priemonių sustabdyti netvarkingai demonstruojančius studentus.

Be šitos komunistinių valstybių paramos, Izraelis nebūtų sugebėjęs atsispirti 1948 m. Negeve ir Galilejoje. Tačiau, to nepaisant, tų pačių metų liepos mėn., prieš arabams pasiekiant Tel Avivą, Europos, JAV ir Sovietų buvo primestos arabams samoksinės paliaubos.

Stalinas pagelbėjo žydoms

1945 m. Jaltoje, trims didiesiems besitariant, Rooseveltui, Stalinui ir Churchillui sionistų vadai įteikė memorandumą, kuriame buvo prašoma iš Vokietijos išreikalauti 5 milijonus dolerių ir juos išdalinti žydoms Europoje ir emigrantams Palestinoje; be to, panaikinti visus suvaržymus žydu įvažiavimui į Palestiną ir žydoms pagelbėti išgauti suverenines teises. Iš slapty protokolų žinoma, kad Stalinas reikalavo Vokietijai uždegtas reparacijas padvigubinti, kad tomis lėšomis Rusijos ir rytų Europos 3 milijonai žydu galėtų būti įkurdinti Palestinoje. Churchillis diplomatiškai jam atsakė, kad Palestinos lygumos esančios permažos išmaitinti tiek milijonų žydu. Panaikinus įvažiavimo suvaržymus, žydai galį sukibti su arabais ir sukelti kruvinas muštynes. Stalinas tik nusišypsojęs ir pastebėjęs, kad mažųjų problemų Rytuose tegali išspręsti tik socializmo išplitimas.

Dr. I. Al-Shuraiky tvirtina, kad 99% arabų nieko nežino apie komunistinio bloko laikytą Palestinos atžvilgiu tiek Jungtinėse Tautose, tiek išoriniam pasaulyje. 1947 m. Gromyko, tada Sovietų delegatas, reikalavo načių persekiotus žydu įkurdinti Palestinoje. Jis taip pat pasakė: "Žydu tauta buvo sukurta lygiomis gyventi su kitom, ir Jungt. Tautos turi laikyti žydu apgyvendinimą jiems paskirtoje Palestinos dalyje humanitariniu aktu".

Sovietai reikalavo Palestinos padalinimo

Prieš J. T. specialią sesiją svarstyti Palestinos klausimą, slapta pasitarime Baltuosiuose Rūmuose buvo nutarta, kad Amerikos atstovas, užuot siūlęs padalinimą, reikalavo Palestinos paskirti tarptautinę priežiūrą. Tačiau, kai Amerikos delegatas tai pasiūlė, Sovietų atstovas smarkiai jį puolė, atmetė tą siūlymą ir reikalavo Palestinos padalinimo.

1947 m. lapkričio 29 d. generalinis asamblėjos posėdyje ginčas taip įkaito, kad jau buvo ryžtamasi padalinimo klausimu

Amerikietis kapt. James Oenbrink laiko heroino pakietėli, kuris rastas pas žuvusį amerikiečių poste prie An Loc puolanti komunistų kareivį. Postą be jokios atodairios puolę komunistai buvo visai sumušti. Taigi dar kartą pasitvirtina, kad taip beatodairiai į ugnį stūdimi komunistų kariai yra narkotikų įtakoję.

balsavimą atidėti. Sovietų delegatas Višinskis pasipriešino ir neatlaidžiai reikalavo balsuoti. Ir taip, Sovietų ir Amerikos delegatų pastangom buvo suorganizuoti reikalingi du trečdaliai balsų ir Palestinos padalinimo planas priimtas.

Padalinimo plano čempionai nebuvo patenkinti J. T. primesta rezoliucija. Jie sionistams pagelbėjo jį įvykdyti jėga. Dešimčiai minučių praėjus nuo Izraelio valstybės įkūrimo paskelbimo (1948.V.14) į Tel Avivą pradėjo plūsti pripažinimo telegramos. Pirmas telegramą atsiuntė JAV prezidentas Trumanas, o keturiom minutėm vėliau — Stalinas. Po jų sekė komunistinių valstybių ir Vakarų Europos su Britanija priešakvie. Stalino telegrama buvo labai draugiška, linkinti Izraeliui sėkmės ir gerovės.

Tuo būdu, tvirtina dr. I. Al-Shuraiky, nenuginčijamas faktas, kad Izraelio įkūrimas buvo samokslas prieš arabų tautas. Vakaruose vykdomas JAV, o Rytuose Sovietų. Rusa padarė viską įkurti žydu valstybei pagal planą, sudarytą tų pačių žydu komunistų, kurie suplanavo bolševikų perversmą Lenino ir Trockio vadovybėje.

Bolševikai padėjo įsikurti

Sov. Rusija, Jugoslavija, Čekoslovakija ir Rumunija davė daugiausiai ūkinės, techninės ir kultūrinės paramos Izraeliui nei Vakarų tautos. Todėl ir Izraelio gaminiai pradėjo užpildyti rytų

Europos rinkas. Pažymėtina, kad 60% Izraelio grūdų ir vaisių pertekliaus, 50% chemikalų ir 55% pramonės gaminių buvo išvežta į rytų Europą ir Sovietų Rusiją. Iš paskelbtų Londone, Paryžiuje, Zueriche ir Milane statistikos duomenų matyti, kad dauguma Izraelyje pastatytų fabrikų ir jų įrengimų buvo atlikti komunistinio bloko talka, lygiai kaip ir dauguma žemės ūkio mašinų ir traktorių atgabenta iš ten.

Anot I. Al-Shuraiky, Sovietų susirūpinimas Izraelio išlikimu grindžiamas šiais pagrindais: 1) Izraelis buvo įkurtas ant socialistinių pagrindų ir jo gyventojų dauguma yra atvykę iš komunistinių kraštų. 2) pats Izraelio buvimas verčia arabus bendradarbiauti su rytų Europa ir palaikyti su ja gerus santykius, 3) tai duoda Sovietams medžiaginių, diplomatinių ir ideologinių laimėjimų.

1967 m. įvykiai parodė, kad Maskvos vadovaujamas Rytų blokas sutvirtino savo santykius su arabų valstybėmis, priėmusiomis socializmą ne tam, kad panaikintų Izraelį, bet praktiškai išskaičiavimu, ir visų labiausiai norėdamos išplėsti revoliucinį komunizmą ir jį lengviausiu būdu įgyvendinti arabų šalyse. Kartu si tuo, jas panaudoja kaip rinką savo gaminiams.

— Amerikoje per metus 100,000 žmonių žengia per stiklą ir taip susižeidžia.

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ

O. NENDRĖ

Romanas

20

Jie pamato Aldoną skubančią su megztiniais. — Labai atsiprašau, kad užtrukau! — atsiprašo Aldona. — Jie buvo dar ryšuli, su žieminiiais rūbais, o buvau užmiršęs kur.

— Tai nieko, besikalbėdami mes visai nepastebėjome, kad užtrukau, — ramina ją Duoba.

— Čia, man rodos, mūsų keliai skiriasi! — sako stabtelėjęs Julius: — Lauksiu, atvažiuojant!

— Netrukus prisistatysim! — užtikrina graborius.

Duoba seka Julijū akimis tylėdamas. Kai tas pasuka už kampo, kreipiasi į Aldoną:

— Ar seniai Banį pažįsti?

— Nuomokyklos suolo. Drauge mokėmės. Jis buvo Jurgio draugas, tai visą laiką ir artimus santykius palaikėme.

— Ka jis veikė Lietuvoje? — susidomėjęs laukia atsakymo.

— Buvo teisėjas! — paprastai atsako Aldona.

— Ponas Julius yra mano krikšto tėvas! — neiškenčia Lirga.

— Tai tikrai Jūs esat, kaip giminės — patvirtina dėdė.

10

Jie sustoja prie Petro Banio namų. Namas nemažas, apacioje yra krautuvė ir vienas butas, viršuje du

butai.

— Ar šiame name gyvena ponas Julius? — kreipiasi į motiną Vyga.

— Atrodo? Kalbėjo, kad jo dėdė turis krautuvę.

— Taip, čia yra Petro krautuvė ir namas jo. Jis pasiturintis žmogus, nors bažnytinis, — paaiškina dėdė Jonas.

— Ka reiškia, dėdė, bažnytinis? — klausia Algis.

Duoba nusišypso.

— Taip čia vadina tuos, kurie yra davatkos!

Dažnai lanko bažnyčią.

— Mums kapelionas sakė, kad lietuviškai davatka, tai pamaldus žmogus. Taigi pono Juliaus dėdė pamaldus žmogus! — Algis sako šypsodamasis.

— Pamaldus, turtingas ir galingas! — pritaria Jonas. — Taip pat ir jo moteris tokia.

Duryse pasirodo visi trys Baniai.

— Gal užsisite truputį pas mus! — prašo Ona Banienė.

— Nebent grįže, jau mes ir taip vėluojamės. Bus sunku automobilį paparkinti! — atsako Duoba.

— Labai būtų malonu! Gal kitą kartą mes jūsų giminės, Jonai, galėsime pavezioti! — sako Petras Banys.

— Dalinsimės jais, kol aprodysim Chicago, — sutinka Duoba.

Važiuodamas Jonas atkreipia kelevių dėmesį į idomesnius namus, parodo lietuvių turuolių rezidencijas, kurios pasitaiko prie jų kelio. Privažiuoja kapinių rajoną. Duoba aiškina, kuriai tautai jos priklauso.

— Dabar pažaisime pro mūsų, lietuvių, šv. Kazimiero kapines. Paprastai mes sakome Kazimierinės. Čia ilsi kėlios dešimtytų tūkstančių lietuvių, o žemės yra tiek, kad bus vietas milijonui. Tai didžiausios lietuvių kapinės visame pasauly.

— Daug gražių paminklų matyti. Būtų įdomu ap-

lankyti jas, —sako Banys.

— Gal ir mūsų čia laukia vietelė poilsiui — mąsto Aldona, žiūrėdama į kapinėse svyruojančius medžius ir žydinčias gėles.

— Kazimierinėse reikia brangiau mokėti už sklypą, bet žmonės dabar daugiau nori būti palaidoti jose, kaip Tautinėse. Seniau laidodavau daugiau Tautinėse.

Netrukus Duoba rodo Tautinės kapines. Jos taip pat gražiai atrodo, gražiai linguoja medžiai, krūmai, žydi gėlės.

— Maniau, kad rasime jau daugiau mašinų, bet tik kelios stovi. Seniau iš ryto visi skubėdavo, kad gautų geresnę vietą automobiliui. Privažiuodavo labai daug. Ši kartą žmonės matyt neskuba. Na, tai keliausim į kapines pasidairyti! Ar judvi, nebijote kapinių? — kreipiasi jis į mergaites.

— Mamytė mums sako, kad reikia bijoti blogų gyvū žmonių, o mirusieji visi neblogi, — drąsai atsako Vyga.

— Na, tada ženkime pro vartus, kurie taip plačiai atidaryti laukia mūsų. Pirmiausia keliausime didžiojo keliu, pasidairydami į šalis. Neskubėsimė, nes atrodė laiko, kol susirinks piknykautojai, dar yra nemaža.

Kapinėse Aldona pastebi beržus. Ją apima nepaprastas ilgesys: jie taip panašūs į lietuviškus beržus, kurie jos tėvikiėje stovėjo sargyboje prie vartų. Visada džiaugsmingai ją grįžtančiai sutikdavo, liūdnei klamėdavo išleisdami. Prisiminė berželį savo kieme, kur žaisdavo Algis, Vyga ir Lirga smėlio dėžėje, o veržas globojo juos, saugojo nuo karštų saulės spindulių.

— Ar pamatysim dar kada juos, o gal jau jų visai nėra..?

(Bus daugiau)

TIK ORGANIZUOTAI GALIME ATLIKTI DIDELIUS DARBUS

Dr. Leono Kriaučiūno, Tautinių šokių šventei rengti kom. pirm., pranešimas JAV Lietuvių bendruomenės tarybos sesijai

JAV ir Kanados lietuvių III-ji Tautinių šokių šventė rengiama JAV ir Kanados Lietuvių bendruomenės vadovybių susitarimu 1968 metais liepos 7 d. Chicagoje. Šventė rengiama Jungtinės Amerikos Valstybėse, todėl ir jos rengimu rūpinasi JAV Lietuvių bendruomenės centro valdyba.

JAV ir Kanados Lietuvių III-sios Tautinių šokių šventės rengimo eiga reikia skirti į dvi dalis: a. JAV Lietuvių bendruomenės centro valdybos atliktus uždavinius iki komiteto sudarant ir b. JAV ir Kanados lietuvių III-ji Tautinių šokių šventei rengti komiteto atlikti ir vykdomi darbai. Pradėjus šventės rengimo darbus pirmuoju taktininku buvo pakviestas Lietuvių Tautinių šokių institutas, kuris nustatė šventės šokimus, rūpinasi tautinių šokių ratelių paruošimu ir šventės meninės programos išpildymu.

Šventės rengimui ruošiantis

JAV Lietuvių bendruomenės centro valdyba 1965 m. birželio mėn. suorganizavo dviejų savaitių lietuvių tautinių šokių mokytojų paruošimą kursums. Kursams baigiantis buvo sukvietas lietuvių tautinių šokių ratelių vadovų mokytojų suvažiavimas. Suvažiavime buvo palieštas ir III-sios tautinių šokių šventės klausimas.

Suvažiavimo dalyviai pasisakė, kad tautinių šokių šventei šokius parinkti, repertuarą nustatyti Lietuvių Tautinių šokių institutas. Suvažiavime buvo diskutuota ir tautinių šokių šventės rengimo organizacinė dalis. Buvo išreikštas pageidavimas, kad šventei rengti būtų sudarytas komitetas, veikiantis tiesiogiai prie centro valdybos. Tuo būdu komitetas, vykdamas šventės rengimo darbus turėtų didesnės reikšmės. Šventė rengiama JAV ir Kanados lietuvių vardu, todėl ir komitetas neturėtų būti sumažintas iki apygardos ar apylinkės valdybos padalinio laipsnio, o tiesiogiai atstovauti patį vyriausią rengėją — JAV ir Kanados Lietuvių bendruomenės vadovybes.

Antras tautinių šokių mokytojų pasitarimas buvo sukvietas Chicagoje Jaunimo kongreso proga.

1962 m. Miss Oklahoma Robert Scott, kuri dėl vėžio ligos prarado koją, treniruojasi šokdama viena koją, nes ji važiuoja į JAV karių ligonines, ten atlikdama kariams programą. Kelionę pradės vasario 10 d.

Repertuaras, paruošimas ir išpildymas

JAV Lietuvių bendruomenės centro valdyba III-ji Tautinių šokių šventei repertuarą nustatyti, jį paruošti, pristatyti šokių rateliams, vadovauti ratelių paruošimui ir numatyti šokių išpildymui šventės programoje 1965 m. rugėnį pakvietė Lietuvių Tautinių šokių institutą, kurį sudaro: Bruno G. Shotas, pirm., Irena Šilingienė, Leokadija Brazdienė, Bronė Jameikienė, Ringailė Zotovienė ir muz. Jonas Zdanis. Institutas, bendradarbiaudamas su tautinių šokių ratelių mokytojais, III-ji tautinių šokių šventei nustatė šį repertuarą: saugusims: Sūstas, Jievaro tiltas, Sukčius, Landytinis, Linelis, Audėjėlė, Aštuonytis, Malūnas, Kepurinė, Ketvirtainis, Pakeltojis, Blezdindėlė, Gyvataras, Subatėlė ir Suk, suk ratelį, Vaikams: Suktinis, Oželis, Pas močiutę ir Žvejų polka.

Dalis nustatytų šokių yra "Mūsų Šokių" knygoje. Kiti spausdinami atskirais sąsiuviniais ir skaitinėjami kaip "Mūsų Šokiai", užsiregistravusiems šventėje dalyvaujantiems rateliams. Visi šokiai baigiami atspausdinti ir išsiuntinėti. Šiuo metu neatspausdinti tėra tik du šokiai. Muzikinės dalies vadovu ir šventėje orkestro dirigentu pakviestas muzikas Jonas Zdanis.

50-ties metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakčiai atžymėti yra užsakyta įrašyti tas muzikas Bronė Budriūnaitė, kuris bus pirmą kartą grojamas šokių šventėje.

Šokių paruošimas ir jų tinkamas šventėje išpildymas yra vienu iš didžiausių darbų šventės rengimo eigoje. Šiam uždavinui įvykdyti pakviesti taktininkai ir pasiskirstyta atskiromis vykdymo sritymis. Repertuaro vadovu yra Bruno G. Shotas. Tautinių šokių institutas pirminkininkas. Šventės meninės dalies programos paruošimo ir

jos išpildymo vadovė pakviesta Jadvyga Matulaitienė ir jos asistentės Galina Gobienė ir Genovaitė Breichmanienė. Muzikinės dalies vadovas — muz. Jonas Zdanis.

Ruošiant repertuarą pradėta vykdyti ir numatančių dalyvauti tautinių šokių ratelių registracija. Registracijai praversti pakviesta Birutė Vindašienė. Registracijos reikalu per JAV Lietuvių bendruomenės apylinkių valdybas šių metų pradžioje buvo išsiuntinėti kvietimai apylinkėse veikiantiems tautinių šokių rateliams, kviečiant juos šventėje dalyvauti.

Komiteto sudarymas

JAV Lietuvių bendruomenės centro valdyba 1967 m. birželio 30 d. posėdyje nutarė JAV ir Kanados Lietuvių III-ji šokių šventei rengti sudaryti komitetą, kuris veiktų prie JAV Lietuvių bendruomenės centro valdybos, kaip centrinę instituciją (pan. Kultūros fondo valdyba, švietimo taryba) vienam uždaviniui įvykdyti. Komiteto pirmininku pakviestas, pavardant komitetą sudaryti, JAV LB tarybos narys dr. Leonas Kriaučiūnas.

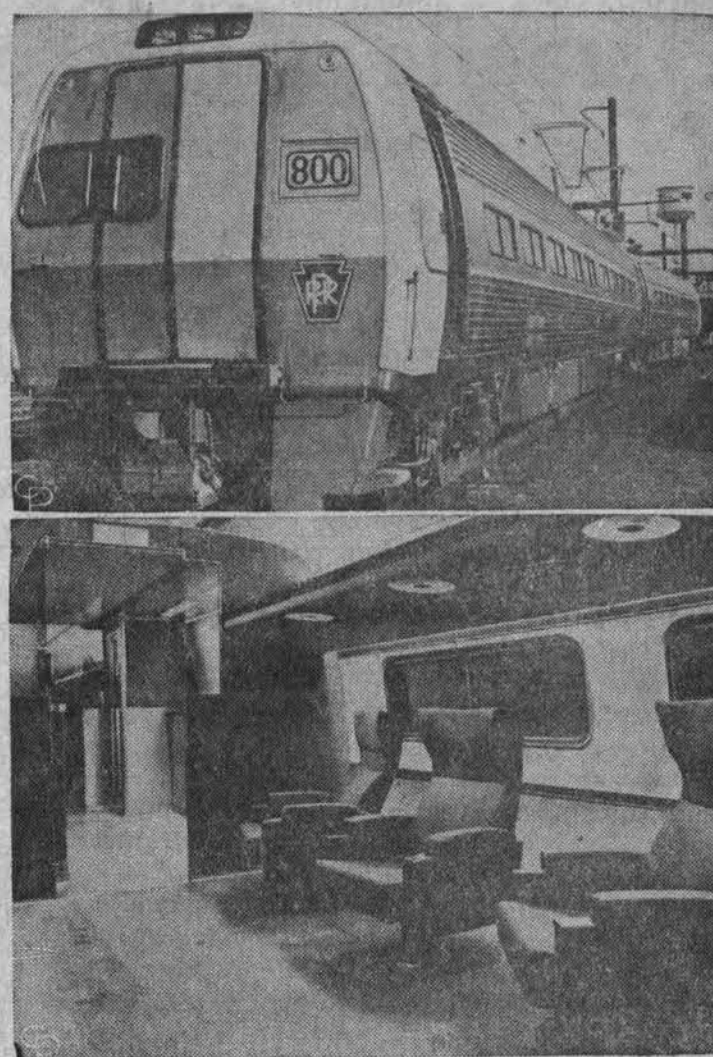
Šių sunkių pareigų ėmiausi dėl to, kad esu LB tarybos narys ir jaučiu pareigą darbu atiduoti savo duoklę lietuviškiems reikalams. Toms pareigoms būčiau pakviestas jau liepos mėn., bet galutinai atsakymą tegalėjau duoti tik rugpjūčio mėn. Aš ir visas komitetas imamės šio darbo, kad Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukaktis būtų tinkamai paminėta.

Š. m. rugsėjo mėn. gale komitetas buvo sudarytas ir pristatytas JAV Lietuvių bendruomenės centro valdybai.

JAV ir Kanados lietuvių III-ji Tautinių šokių šventei rengti komiteta sudaro:

1. Dr. Leonas Kriaučiūnas — pirmininkas 2. Marija Rudienė — vicepirminė 3. Vachovas Kleiza — vicepirminė 4. Bruno G. Shotas — repertuaro vadovas 5. Regina Kučienė — sekretorė 6. Julijus Pakalka — išdėstytininkas 7. Vytautas Radžius — informacijos vadovas 8. Jonas Paštukas — chorų reikalams 9. Rūta Domarkaitė — narė 10. JAV LB Chicago apygardos valdybos atstovas, kurio paskyrimo dar neturime.

Komitetas perėmė test JAV Lietuvių bendruomenės centro valdybos vykdytus šventės rengimo darbus. Lietuvių Tautinių

Tarp Washingtono ir New Yorko pradės kursuoti modernūs traukinys, lėkdamas 160 mylių per valandą. Traukinyje yra restoranai, telefonai ir kiti patogumai. Kelio tarp tų miestų yra 276 mylios. Vagonai yra 85 pėdų ilgio, vieno iš dešimt čia matyti vidus.

šokių institutas toliau veikia kaip komiteto dalis repertuaro, šokių paruošimo, išpildymo ir šventės meninės dalies apivaldinimo komisija.

Darbo bare

Komitetas pradėjęs veikti pirmiausia turėjo susitarti ir pasirašyti sutartį su International Amphitheatre vadovybe dėl salės ir kitų reikiamų patalpų tautinių šokių šventei ir prie jos jungiamiesiems rengimams. Nutarta tam pačiam amphitheatre šokių šventės išvakarėse, t. y. 1968 m. liepos 6 d., surengti didžiulį priėmimą šventėje šokančiam jaunimui, plačiai Chicago visuomenei bei atvažiuojantiems svečiams. Pažymėtina, kad reikėjo ilgesnių pasitarimų ir derybų, kad reikiamos patalpos būtų gautos pačiomis geriausiomis sąlygomis. Sutartis pasirašyta.

Norinčių šventėje dalyvauti tautinių šokių ratelių registraciją reikėjo suintensyvinti. Komitetas per JAV ir Kanados apylinkių valdybas pakartotinai išsiuntinėjo kvietimus tautinių šokių ratelių vadovybėms

ir liuanistinių mokyklų vedėjams prašant šventėje dalyvauti. Šiuo metu šventėje dalyvauti yra užsiregistravę 32 suaugusiųjų tautinių šokių rateliai ir 14 liuanistinių mokyklų. Registracija dar neužbaigta ir tikimės, kad neliks nė vieno tautinių šokių ratelio JAV ir Kanadoje, kuris nedalyvautų III-je tautinių šokių šventėje.

Užsiregistravusiems šventėje dalyvauti tautinių šokių rateliams repertuarą siūnčia komitetas. Komitetas taip pat repertuaro sąsiuvinis siūnčia ir kituose kraštuose veikiantiems tautinių šokių rateliams, siekiant, kad ši šventė patarnautų ir tiems, kurie negali joje dalyvauti.

Šventei surengti reikalinga daug talkininkų. Todėl komitetas jau dabar pradeda sudarinėti komisijas atskirų darbų vykdymui.

Jau vedant šventėje dalyvaujančių ratelių registraciją labai svarbu, kad pats šventės klausimas būtų gyvas mūsų spaudoje. Tai kelia šventės reikšmę ir skatina joje dalyvauti. Spalio mėn. pradžioje kartu su

komitetu buvo sukviešti ir Chicagoje gyvenantieji spaudos darbuotojai ir supažindinti su šventės rengimo darbais. Pasitarimo išvadoje mūsų spaudoje pasirodė eilė straipsnių šventės reikalui.

Nuo veiklos pradžios komitetas turėjo tris posėdžius ir komiteto nariai visą eilę pasitarimų įvairiais su šokių šventės rengimu susijusiais klausimais.

Išvardinti visus atliktus ir ateityje reikiamus atlikti darbus labai sunku. Bet galime užtikrinti, kad šventė tikrai įvyks. Tai rodo pasiruošimas, komiteto pasirūpinimas, nu galėti visas kliūtis ir šventėje dalyvauti užsiregistravusių ratelių skaičius.

Ateinančiais metais švėsime 50-ties metų sukaktį nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Tautinių šokių šventė bus vienas didžiausių tų metų įvykių lietuvių išeivijos gyvenime. Ją stengsimės padaryti verta suakutintųjų metų šventei ir verta demonstracija rodančia mūsų tautinį gyvumą, organizuotumą ir savistovumą. Ji turi atkreipti rimtą dėmesį į amerikiečių visuomenę bei aukštuosius valdžios pareigūnus. Ieškome būdų, kad ši šventė rastų tinkamą vietą amerikiečių spaudoje, radijuje ir televizijoje. Tuo pačiu parodytume Lietuvos okupantui mūsų tautinį tvirtumą, vieningumą ir nepalaužiamą siekimą laisvės Lietuvai. O svetimieji tepamatys mūsų vertę laisviems būti ir tą didžiulę skriaudą, kurią daro okupantas mūsų tautai. Šventės pasi-

AMERIKIEČIŲ KATALIKŲ PAGALBA

Amerikos katalikų šalpos organizacijos "Catholic Relief Services" pastangomis šiomis dienomis Nigerijos respublikos pabėgėlių lageriuose Sapele ir Warri buvo gauta 24 tonos maisto ir vaistų siunta. Paskutinių neramumų ir sukilimų metų Nigerijoje nukentėjusi nemažai nekaltų gyventojų, kuriems padėti pirmiausia atėjo katalikų šalpos organizacijos ir tarptautinis Raudonasis Kryžius.

LEO'S SINCLAIR SERVICE

5759 So. Western Ave.
LEONAS FRANCKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos
Tune-up ir Motorų Remontas
Kampus 58th Street
Telefonas PKosper 8-9533

TELEVIZIJAS

paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnavimą vietoj \$3, už dirbtuvės darbą \$10.00 ir dalyv. Pasiūlykite apie naujas

J. MIGLINAS

2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

BANGA

TV, Radio, Stereo, Air-Conditioners
Pardavimas ir taisyimas
2649 W. 63rd St., Telef. 434-0421
P. Rudėnas R. Šimulis

JAU DVYLIKA METŲ VEIKIA LIETUVIŲ BERNIUKŲ MOKYKLĄ

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

Kennebunkporte, Maine.

SU VISOM AMERIKOS GIMNAZIJŲ TEISEM.

Išelnamas pilnas į kolegijas paruošiamųjų gimnazijų kursas.

Oficialiai dėstoma lietuvių kalba (po 4 val. savaitėje, 4 grupės).

Veikia jaunimo organizacijos, puoselėjami sportai, duodama lietuviška gyvenimo orientacija. Pati gimnazija padeda mokiniams įstoti į kolegijas.

Dėsto 20 mokytojų bei instruktorių. Atlyginimas visiems prieinamas.

Atsižvelgiama į kiekvienos šeimos padėtį.

Registruokite mokinius 1968-1969 m.

Priimami mokiniai, baigę 8 skyrius.

Informaciją ir kitais reikalais rasykite:

Rev. Rector
St. Anthony High School
Kennebunkport, Maine 04846

MARQUETTE PARK AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

TEL. GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarsi žmonijos krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinčiai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus. Visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokojo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų. Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti tikrai finansiškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Atsigrąžindami su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad geresnį pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Išaugusią į virš \$84,000,000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate apylankę mūsų 84 milijonų dol. finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlimis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą. Laimės šaltinė — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1,200.00. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris velti duodamas organizacijų su-

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting
10. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money

- order checks. No service charge to members.
- U. S. Postal Stamp Machine
- Service.
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

- Two large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays each month for your children and mothers.
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

Federalinė vyriausybės apdraudus įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki \$15,000.00

sirinkimams. Susirinkusiems veitui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rūkinių kabinėrų ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4%.

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutaupysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Toku būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams rūpesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificate taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.
JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIŲ VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 3:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

IS ALTO VEIKLOS

Pietinės Californijos Amerikos Lietuvių taryba savąją veiklą koncentruoja į Lietuvos bylos išnešimą į platesnius amerikiečių sluoksnius ir ryšių užmezgimą su asmenimis, institucijomis ir grupėmis, kurios supranta pavergtuosius ir mato komunizmo grėsmę.

Į pastarojo meto Alto veiklos įdomesnių momentų pažymėtini šie:

a. Parašytas motyvuotas raštas JAV ambasadoriui pre Jungtinių Tautų Arthurui Goldbergui, raginant jį pareikalauti Jungtinių Tautų generalinį sekretorių rusų delegacijos narei L. Diržinskaitę-Piliušenkai oficialiuose dokumentuose neleist naudoti "Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos užsienio reikalų ministerės" titulo. Rašte išdėstyta, kad JAV vyriausybė nepripažįsta Lietuvos okupacijos, o JAV Kongresas, priimdamas H. Con. Res. 416, išreiškė Amerikos žmonių nusistatymą aktyviai paremti Baltijos kraštų kovą už laisvę.

Gautame atsakyme p. Goldbergas praneša, kad dėl šio suklustoto titulo oficialiai pasisakė JAV delegacijos Jungtinės Tautos narė Patricia Roberts Harris, pareikšdama, kad Piliušenko Jungtinės Tautos reprezentuoja ne Lietuvą, bet Sovietų Sąjungą ir kad JAV-bės nepripažįsta prievartinio Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Rusiją.

b. Švenčiant Pavergtųjų tautų savaitę, KTLA televizijos stoties politinis komentatorius George Putnam pasakė gražią kalbą, pasmerkdama Rusijos imperializmą ir patardama Amerikos vyriausybei išdirbti ir vykdyti plačią pavergtųjų laisvinimo programą. Prof. Neal, vienos kolegijos politinių mokslų dėstytojas, išsikovojo sau teisę į Putnamą kalbą atsakyti. Amerikos liberalams charakteringu nesąžiningumu jis dėstė, kad pavergtųjų visai nesa, kad komunistinis režimas pačioje Rusijoje švelnėjas ir sateliniai kraštai atgauna veiklą nepriklausomybę. Prof. Neal pajukė Putnamą ir jo siūlomą programą.

George Putnam apsisprendė įrodyti, kad pavergtieji egzistuoja. Pavergtųjų tautų atstovus pakvietė pasirodyti televizijos programoje. Alto rūpesčiu, programoje pasirodė ir du lietuviai su lietuviška vėliava. Žodį tarė jaunas estas A. Kalm, Rezoliucijoms Remti komiteto vicepirmininkas. Pats Putnamas savo kalboje įrodė, kad prof. Neal ne tik savo pareiškimais, bet ir parašytomis knygomis remia rusišką imperializmą ir vis dar tebekovoja su nacizmu. "Štai, kokių žmonių rankose yra atsidūręs Amerikos jaunimas", dėstė p. Putnam.

Prof. Neal vėl išsikovojo sau teisę televizijos programoje atsakyti. Šį kartą jis buvo žymiai santūresnis. Nebeneigė pavergtųjų tautų buvimą, netgi save pristatė kaip didelį pavergtųjų tautų draugą. Bet vis tiek, girdi, Putnamo siūloma griežta politika nesanti gera. Pavergtuosius išvaduosias laikas.

Po antrojo prof. Neal pasirodymo, Altui paorganizavus, daugelis losangeliečių kreipėsi į KTLA televizijos stotį, reikšdami pasipiktinimą prof. Neal prosovietiniais pareiškimais. Alto pirm. J. Činga televizijos stoties parašė raštą, stipriais argumentais sukritikuodamas prof. fesorius Neal pareiškimus ir paprašydamas laiko atsakyti televizijos programoje Baltų komiteto vardu. Stoties vadovybė tą klausimą svarstė ir į Alto raštą atsakė, tačiau laiko televizijos programoje duoti nesutiko. Alto valdyba pradžioje buvo nutarusi šį reikalą perduoti FCC įstaigai, bet vėliau nuo sumanymo atsisakė, nes

visumoje KTLA stotis pavergtųjų reikalui gan prielanki.

c. Altas stipriai talkino amerikiečių antikomunistinei organizacijai suruošti bolševikų revoliucijos 50 metų minėjimą šūkiu "priešo veidas". Gausiame susirinkime invokaciją kalbėjo katalikų vyskupas, o pagrindinę kalbą pasakė Reader's Digest vyr. redaktorius Eugene Lyon. Šiomis dienomis p. Lyon įsijungė į Rezoliucijoms Remti Komitetą, ir savo laiške komiteto pirmininkui L. Valiukui priminė, kad jo žmona esanti lietuvaitė.

d. Gruodžio 2 šv. Kazimiero parapijos salėje Alto valdyba surengė lengvosios muzikos koncertą, kurio programą paruošė muzikė G. Gudauskienė. Koncertu buvo siekta sutelkti kiek daugiau kapitalo tolimesnei Alto veiklai finansuoti.

Ruošiamasi

Vasario 16 minėjimui

Pietinės Californijos Amerikos Lietuvių Taryba, minėdama 50 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jubiliejų, yra numacičius kreipėtis į federalinės valdžios, steito ir vietos savivaldybės reprezentantus, religinių bendruomenių autoritetus, mokslo ir kultūros institucijas, kviesdama remti Lietuvos žmonių kovą už laisvo apsisprendimo teises. Tuo reikala paruoštas specialus memorandumas, kurį į anglų kalbą išvertė UCLA doktorantė Liucija Valaitienė. Jau kreipiasi į Alto, Vliko ir Lietuvos Laisvės Komiteto vadovybes, prašant užsibrėžtam planui talkos. Talka atėjo iš LLK, šio toks atsiliepiamas iš Vliko, o iš Alto centro, kaip paprastai, tykla.

Pagrindinis minėjimas įvyks vasario 11 pačioje puošniausioje Statler Hilton viešbučio salėje. Įėjimas į minėjimą visiems laisvas. Pagrindiniu kalbėtoju iš New Yorko atvyksta Vliko pirm. dr. K. Valiūnas.

Meninėje programoje — šv. Kazimiero parapijos choras, komp. B. Budriūno vadovybėje, poetas B. Brazdžionis ir, jei sąlygos leis, tautiniai šokiai. Choras atliks visai naują programą: naująją komp. B. Budriūno premijuotą kantatą (žodžiai B. Brazdžionio) ir ištraukas iš Gražinos operos. Po minėjimo tame pačiame viešbutyje įvyks iškilmingi priespiečiai, kuriuose dalyvaus žymūs svečiai. Bilietai į priespiečius gaunami pas Alto narius.

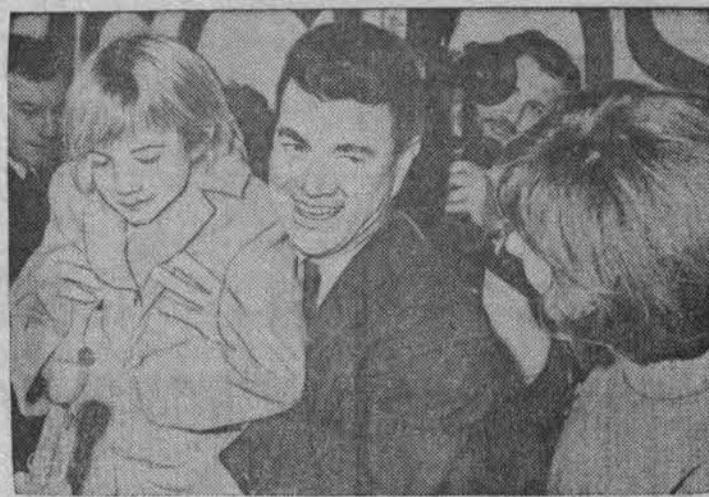
Konsulas dr. Julius J. Bielskis savo patarimais nuoširdžiai talkina Alto valdybai, o taip pat rūpinasi išgauti audiencijas pas gubernatorių ir Los Angeles miesto burmistrą. **Koresp.**

JURGIO GLIAUDOS "CIURLIONIS"

Ši trijų veiksmų drama buvo pastatyta gruodžio 9 d. šv. Kazimiero salėje. Dramos sambūris ilgai ir ištvermingai dirbė, šį vakarą atitraukė užuolaidą ir nustebe žiūrovai matę tai, ko jau seniai laukė: geros dramos. Šioje laukė Jurgis Gliauda parašė ir dramos sambūris sėkmingai perdavė Čiurlionio dvasios lūžį savo kūry-

Charlotte Hill. Pittsburgho meno mokyklos studentė, į savo auskurus įspaisė kalėdinius vaizdus.

P. McCloskey, 40 m., švenčia savo laimėjimą į kongresą San Mateo, Calif. Čia jis matyt su dukrele Kathy, 9 m., ir žmona Caroline.

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA VATIKANE

Sudarytas garbės komitetas

Mažoms, pavergtoms tautoms tyliųjų laikotarpis praėjo. Kada Afrikoje keliasi tamsiausios tautos ir reikalauja laisvės, kada tamsi, necivilizuota Togos tautelė paraduoja su savo nepriklausomu paviljonu Pasaulinėje parodoje tarp laisvų didžiųjų tautų, maža, herojiška ir didinga savo praeitimi lietuvių tauta turi teisę prabilti apie savo skriaudą ir palaikyti gyvą savo tautos vardą.

Kai vysk. Vincentas Brizgys taip nesenai pajudino šiluvos šventovės Washingtono steigimo klausimą, daug atsirado abejojančių. Šiandien, kai didin- goji šventovė yra baigta, vargu ar atsirado abejojančių.

Veržliai, didvyriškai ir sugebantčiai savo teises išsikvoti tautai ir Viešpats padeda. Laimingu sutapimu, vos šventovė užbaigus, JAV prezidento dukters vestuvės išgarsino ir mūsų šventovę. Kitu atveju vėl amerikiečiai atspausdino Motinos dienos progą net 1,000,000 atviručių, kurios buvo atvaizduota skulpt. V. Kašubos šiluvos Marija ir atitinkami parašai skelbė kas ir iš kur.

Atrodo, kad ir šiluvos, o ne Aušros Vartų Marijos parinkimas išėjo tik į gerą. Washing-

bos kelyje iš muziko į menininką.

Čiurlionio vaidmenį atliko naujasis dramos sambūrio narys Juozas Pupius. I. Mažeikaite, taip pat pirmą kartą pasirodžiusi Los Angeles teatro scenoje, vaidino Volmanienę. Vytas Šulaitis, po pertraukos vėl sugrįžęs į sceną, vaidavo turtingą lenkų pramonininką Volmaną. Muzikos profesorius Daškevičius buvo Vladas Gily; Danutė Tuminaitė — lenkų grafitė, aristokratė. Vytautas Vidugiris, irgi naujas dramos sambūrio narys, vaidino rusų dailininką Averiną, o Ema Dovydaitytė, po draugę Filatovą. Vincas Dovydaitis nuostabiai puikiai parvaizdavo gatvės muzikantą katarinkininką, Čiurlionio draugą Peterburge. Gydytojo vaidmenį atliko Jonas Janušauskas, ligonį — Manfredas Prišmantas.

Sėdint salėje lengva kritikuoti. Tačiau smagu buvo gerėtis režisorės Dalilos Mackalienės ir jos padėjėjos Gražinos Raišienės darbu ir dailininko A. Žaliūno menu. Veikėjai buvo sutikti gausiais plojimais. Po vaidinimo aktoriai, režisoriai, autorius su šeima, padėjėjai ir žurnalistai susirinko vakarienei. Savikritika padės ateityje. Algis Žemaitaitis davė keletą profesinių patarimų. Euvo išreikštos padėkos artistams, režisoriams ir menininkams, kurie tiek daug vakarų ir naktų paskyrė. Vakariene praėjo šeimyniškai: atmosferoje.

M. Grušaitė

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
PASIRINKIMAS SPALVUOTU AR PAPRASTU TELEVIZIJU
• RADIJ • STEREO • ORO VESINTUVŲ • TAISYMAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

anian Martyrs' Chapel Fund) minėtu adresu.

Vysk. V. Brizgys nupasakojo kopyčios įrengimo stovį. Prašyta 8,300 dol. rank pinigų, su- tikta su 5,000, kuriuos teko pasiskolinti. Bazilikos administracijos vyskupas pažadėjo greitai darbus pradėti. Vysk. V. Brizgys pradėjo tartis su istorikais ir kitais žinovais. Kopyčios lubose bus taipgi daug erdvės kūrybai.

Pradėjo plaukti ir pirmosios aukos. Vysk. V. Brizgiui prisiųsta per pora tūkstančių dolerių, virš 700 dol. kan. V. Zakaraus- kui ir keli šimtai prel. Balkū- nui. Viso susidaro virš \$3,000.

Jaudina tautiečių gyvas reagavimas ir jautrus atsiliepi- mai: prisiųsti keli svarai (2 siuntiniai) gintaro iš Lietuvos, iš Ekvadoro atsiliepė salezietis kun. P. Maskolaitis, taipgi iš Argentinos. Lietuvą žinia apie šventovę pasiekė per Vatikano radiją ir tuo gyvai susidomėta.

Garbės komitetas

Į garbės komitetą pakviesti ir jį sudaro kard. Antonio Sa- more, vysk. C. A. Salatkas, prel. P. Marcinkus, min. St. Lozorai- tis, min. B. Balutis, min. S. Girdvainis, Lietuvos atstovas J. Kajeckas, A. Grišonas, char- ge d'affaires Uurugvajų, Lietu- viškų parapijų klebonai laisva- me pasaulyje, lietuvių Marijo- nų provinciolas, Pranciškonų provinciolas, Jėzuitų provincio- las, šv. Kazimiero Seserų kon- sery, Jėzaus Prikrėžiuoto Se- sery, N. P. Švenčiausios Mari- jos Seserų generalinės vyres- niosios, Lietuvių organizacijų centro valdybų pirmininkai.

Viso pasaulio lietuvių bus stengiamasi informuoti per spau- dą ir radiją apie įkūrimą kopy- čios, kurioje visi lietuviai kan- kiniai bylos laisvajam pasau- liui savo tautos pavergimo, kan- čios ir genocido tragediją. Is- toriniai įvykiai, kaip kruvino-

sios Kražių skerdynės, kny- gnešių pasiaukojantis herojišku- mas, Sibiro tremtinių kančios ir tūkstančių išvežtųjų verga- vimas ir žuvinimas atskleis ki- toms tautoms mūsų tautiečių meilę laisvei ir jų heroizmą.

St. S.

DVASINIAIS REIKALAIS PATARS (TELEFONU)

Bendromis katalikų ir protes- tantų pastangomis Austrijos sostinėje Vienoje įkurtas pasto- racijos centras padėti tikintie- siams dvasiniuose reikaluose te- lefonu. Kaip rodo patirtis įvai- riuose Europos didmiesčiuose, ši moderni sielovados priemonė labai daug padeda tikintiesiems ir ieškantiems tiesos žmonėms. Vienos naujame institute šiuo metu dirba 90 asmenų, kurių tarpe yra kunigų, gydytojų, psichologų, teisininkų ir kitų specialistų galinčių atsakyti į į- vairius iškeltus klausimus.

AMERIKOS KATALIKŲ PAGELBA

Kaip praneša Amerikos kata- likų Informacijos centras, JAV- ū katalikų vyskupų vadovauja-

ma šalpos organizacija "Catho- lic Relief Services" šiais metais Indijai gelbėti pasiuntė maisto produktų viso dvylikos milijonų dolerių vertės. Maisto produk- tams dalyti Indijoje buvo įren- ti penki tūkstančiai pagalbos centrų. Be to Amerikos katalikų šalpos organizacija šiemet pas- skyrė pusantro milijono dolerių sumą žemės drėkinimo įren- giams labiausiai sausros palies- tose provincijose įrengti.

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaskuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penk- tadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniai ir sekmadieniai nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaraus pirmadie- niais 7 val. vakaro.

7159 South Maplewood Avenue

Chicago, Illinois 60629

VISOS PROGRAMOS IS WOPA

1490 kil. AM ir 1027 mg FM

Telef. HEmlack 4-2413

Kas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8-5875

Vedėjas — J. LIEPONTIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 val iki 6 val. vakaro.

Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 val. popiet.

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanius valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pir- mame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois

(2 bloki 1 rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GARDEN 4-5800

Jauki atmosfera — skanūs valgiai — skubus patarnavimas

VESTUVOMS IR BANKETAMS YRA PRIVATŲ KAMBARIŲ NUO 10 IKI 800 ASMENŲ.

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad. ir šventad. nuo 1:00 val. popiet.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street

(63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETOS
\$1.65 IR \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS.
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622

Atdara sekmad. ir ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 val. ryto. Penktad. ir šeštadieniais iki 5 val. ryto.

CUKRINIŲ NENDRIŲ IR ANANASŲ SALOJE

DAN KURAITIS

Dan Kuraitis (dešinėje) su vietiniu havajiečiu ir dar viena turistu.

kiniais, ir jaustusi laisvai. Mani saloje

Viena iš didesnių Havajų salų yra Maui. Čia taip pat augina ananasai, cukraus nendres, gyvuliai. Netgi augina daug kopūstų. Matėme milijonus jų galvų. Maui sala yra du kartus didesnė už Kauai salą. Čia akras žemės kainuoja tūkstantį dolerių. Kai kurie čia nusiperka po akrą ir sako: kai užkeletos metų lėktuvai ims skristi po 1,800 mylių per valandą, mes čia savaitgaliams atliksime...

Viešbučio restorane, okeano pakrantėje

Viešbučiai čia statomi vienas po kito. Tik užbaigę Hiltonas, ir rezervacijos jau trims mėnesiams pirmyn padarytos. Yra žmonių, kurie gali keliauti.

Ištaingame restorane sėdėdamas, pro langą stebėjau vandenyną. „Tylusis Pacifikas“ ne taip jau tylus. Saulutė šviečiant ritosi aukštos mėlynos bangos. Viduje rūpestingai patarnavo mergaitės ir jauni vyrai. Havajų kostiumais pasipuošę. Girdėjosi švelnūs Havajų gitaros balsai, kurie visus nutiekė svajingai, o man priminė kitados girdėtus akordus plokštelės „Skambančios stygos“.

Juzės Daužvardienės POPULAR LITHUANIAN RECIPES

4-ji pagerinta, iliustruota laida. Virš 200 mėgiamiausių lietuviškų receptų anglų kalboje. Puiki dovana lietuviams ir nelietuviams

Kaina — \$2.50

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Turistų viešbutis

Mūsų viešbutis turi apie tris šimtus kambarių, trijų aukštų. Vidury gražus žolynas su maldos baseinu. Antrame aukšte, užpakaly — salonas, baras, valgykla. Čia skamba pianinas, havajų dainos, trys gitaros, trys dainininkai. Salone baltieji amerikiečiai, pasitaiko ir europiečių. Malonu čia, bet bonka alaus... 80 centų.

Čia moterys dėvi spalvingas, skaisčiai raudonas sukneles, vyrai — ryškių spalvų marškinius.

Nors esu „žemo luomo“ žmogus, bet kelionėn įsidedu porą eilučių, kad vakarieniaujant būtų galima gražiau apsirengti. Ir nepadariau klaidos. Jei tačiau Europoje ar net Miami pamatysiu svečius ir su toksidu, o moteris — su brangiais kailiais, čia to nėra. Naktiniame klube, kur už butelį Coca Colos reikėjo sumokėti (cover charge) \$6, tik viena vyrų tema: su kaklaraiščiu ir tamsiu kostiumu. Visi kiti, gal trys šimtai porų, be švarkų, be kaklaraiščių, daugumoje trumpomis rankovėmis marškiniais, rudos ir koki „pikniką“ suvažiavę. Čia, Havajuose, net turuolių filmų aktorijai, suvažiuoja be puošnių drabužių, kad įsimaišytų į minią, užsimaskavę tamsiais a-

Mūsų kolonijose

Grand Rapids, Mich.

PRASMINGAS VAKARAS

Gruodžio 9 d. Moksleivių ateitininkų Pakšto kuopa suruošė gražų bei prasmingą vakarą p. Kušlikų namuose. Šio vakaro tikslas buvo paminėti 40 metų jubiliejų nuo pirmos ateitininkų federacijos konferencijos Palangoje ir išpildyti savo pasižadėjimą tapti Lietuvių fondo nariu Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties proga.

Kuopos nariai svečius pasitiko trumpa, tačiau gražia programėle. Programėlę išpildė šie Pakšto kuopos nariai: Zita Girginaitė, Daina ir Rima Puodžiūnaitės, Eglutė Turūtaitė, Benius ir Algis Kušlikai, Robertas Jasiūskaitis ir Jūratė - Šimutė Jonaitytė. Svečius pasveikino ir programėlę pravedė Pakšto k. pirmininkė Alberta Astraitė.

Pinigams telkti ateitininkai suruošė dovanų dalinimą. Astrienės meniškai iššaudė padarytą ir šiam tikslui paaugotą paveikslą laimėjo V. Jonaitis. Gauta 50 dol. pelno. Pinigai pasiūti į Lietuvos fondo. Pridėjus šią sumą prie anksčiau fondan įnešty pinigų, moksleivių ateitininkų Pakšto kuopa tapo Lietuvos fondo nariu. Šią kuopą jau septyneri metai globoja A. Lukoševičiūtė.

Po programos kuopos nariai, tėvai ir svečiai vaišinosi pyragais ir kitais skanėstais. Berods visų mėgiamiausias valgis tai buvo Kušlikienės namuose kepta lietuviška ruginė duona. V. J.

The first thing to save for your child is you!

If you are planning for the future, make sure you're around! A complete health checkup each year will help you make it. 140,000 people, living today, are cured of cancer. And a yearly checkup could save many thousands more. Make an appointment with your doctor today.

American Cancer Society

HIGH RATES

4.75% per annum on regular savings

5.25% per annum on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

But each year in the United States there are more than 250,000 babies born with birth defects.

Birth defects — The Great Destroyer — can bring death or disability to any household. They strike an average of one in 10 families.

fight birth defects Join MARCH OF DIMES

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.

F. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. VA 7-5980

10% — 20% — 30% pigiau mokėst už apdraudą nuo ugnies ir automobilio prask

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
3 skyriai Chicagoje:

2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St. Tel. CA 5-1864

Lietuvių bendrovė, kuri turi tiesioginius siuntinius į Lietuvą. Didelis pasirinkimas graisios rūšių medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.

E. ir V. Zukauskai

RINOS IR NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI

Ekspertaiškai uždėdam naujus ir taisome senus. Pilnai apsidraus. Darbas garantuojamas.

A. ABALL ROOFING CO.
LA 1-6047 arba RO 2-8778

DEKORAVIMAS
IS VIDAUS IR IŠ LAUKO

Kilimai ir apmušti baldai valomi J. RUDIS. Tel. Cliffside 1-1050

MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Tel. — Frontier 6-1882

Perskaite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

8 kamb., 12 metų mūr., 2 pilnos vonios, plytelės, šiluma gazu, alumin. langai, kilimai, 2 a. garažas, 70 ir Pulaski. \$27,900.

6 kamb., mūr. Koklinės plytelės, ugniaizolis, įrengtas rūsys, karšto vand. šiluma gazu, 2 a. garažas, ant 50 p. sklypo, ir dar 33 p. kampinis, tuščias sklypas, Marquette pike, \$39,500.

5 1/2 kamb., labai svarus medinukas. Moderni vonia, plytelės, garažas. Netoli mūsų įstaigos. Tik \$14,300.

2 po 6 k. mūr. Viename bute moderni virtuvė ir vonia. 2 kamb. ir graži vonia rūsy. (Legalis). Gražioje Marquette pko. vietoje. \$28,500.

NERIS REAL ESTATE
6924 South Western Avenue Tel. 471-0321

Alex REALTY

SALES • MORTGAGES • MANAGEMENT

Member of M.L.S.

Main office 5727 W. Cermak, Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233

ALEX SATAS — Realtor

Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Parke ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Prašom užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

DEMESIO!

PASINAUDOKITE „DRAUGO“ SPAUSTUVES PATARNAVIMU.

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės vietoje Amerikoje.

Draugo spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikšmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškus draugus vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

“DRAUGAS”
4545 West 63rd Street
CHICAGO, ILL. 60629 Tel. LU 5-9500

MISCELLANEOUS

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

2017 W. 67th P. WA 5-8063

Sinclair SERVICE

Kampas Richmond ir 63rd Street Užsieninių ir vietinių automobilių taisymas. Priklauso Chicago Motor Club. Nelaimės atveju, skambinkite: GR 6-3134 arba GR 6-3553

A. ABALL ROOFING CO.

Išleista prie 49 metų. Dengiamie visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminius, rūsias, autokamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą — „tuck-pointing“. Pilnai apsidraus. Visas darbas garantuojamas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Skambinkite bet kurioje laiku. Apskaičiavimai nemokami

CONTRACTORS

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning bei naujus ir senus namus. Stogų rūsias (gutters) vandens šildymui boilerius. Turis leidimus dirbti mieste ir užmiestyje. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokami.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL
444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

REAL ESTATE

NAMU IR BIZNŲ PIRKIMAS. PARDAVIMAS • NOTORIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI BEI INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 W. 71st St. Tel. 925-0015

Skelbkites „Drauge“.

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKE
6540 S. Maplewood Ave.
Naujas 2-ju butų namas.
Statybininkas — BE 8-9125

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Ave. CL 4-7431

REAL ESTATE — INCOME TAX

DRUIMO IR KT. REIKALAI

A. & L. INSURANCE AGENCY AND REALTY

A. LAURAITIS

1645 S. Ashland Ave., LA 3-8775
(Surrey Exchange patalpose)
Sąžiningas patarnavimas

O kas Marquette Parke

7 kamb., lūksus mūras ir mūro garažas, 1 1/2 vonios, karpetai, \$25,000.

5 kamb., mūras, platus lotas, 2 auto garažas, \$16,500.

6 kamb., ranch, šalia 2 auto garažas, air-conditioned, karpetai, \$27,950.

Rezidencija mūras — 7 kamb., 2 auto garažas, 1 1/2 vonios, karpetai, air-conditioned, įrengtas belsimentas, \$26,000.

4 butų mūras 2 auto mūro garažas, naujas gazu šildymas, alumin. langai, „over-head-sewers“, \$43,000.

2 aukšto pajamu. Mūras ir 2 auto garažas. Geras būklės. \$22,000.

8 kamb., mūras, 2 1/2 vonios, 2 auto naujas garažas, gazu šildymas, \$23,800.

13 butų — \$18,000 pajamų. 2-ju aukštu mūras, \$88,000 arba pasiūlymas.

2-ju butų gražus mūras. 2 po 5 įrengtas belsimentas. Naujas gazu šildymas, 2 auto garažas, \$29,000.

Liutai, 6 metų, 2 aukšto mūras. Artl \$6,500 pajamų įmontuotos virtuvės, brangūs kilimai, 2 auto mūro garažas, prie parko, \$57,000.

Atvykite — visi laukiami

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69 St., RE 7-7200

STATOME NAUJUS NAMUS

ir atliekame įvairius patalynų.

PETRAUSKAS BUILDERS, INC.

Telef. — 585-5285

NAMU PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS

Butų nuomavimas — Income Tax. Notariatas — Vertimai

Apdraudų Agentūra

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2333

Mūr. 1 1/2 a. 2 butai. 5 ir 4. G. p. \$21,800

Mūr. 11 metų 3 mieg. 35 p. sklypas. 66 — Lūnais, \$13,500.

Med. 2 nedidelį butai, M. P. Naujas gazu šildymas. Tik \$13,900

Mūr. 10 butų. Puikiai prižiūrėtas. 60 ir Kedzie rajone, \$85,000.

KAIRYS REALTY

2948 West 59th St. Tel. HE 6-5151

Prie 82 ir Fairfield lūksus 7 kamb., rezidencija, 9 metų senumo, 1 p. lotas. Priversti parduoti. \$52,000.

Marquette pke, naujas 2-ju butų po 6 kamb., \$42,500.

Brighton pke. 2 namai ir taver-na visų įrengimas. \$25,000.

Mūr. namas, 3 butai. Geros pajamos. Tik \$13,900.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. — RE 7-9515

HELP WANTED — VYRAI

Electrical Technicians

We have excellent opportunities at various levels depending on education and work experience. Technical knowledge of electronic circuitry involving transistor circuits, electronic control devices and solid state digital circuitry is desired.

ISNUOMOJAM — FOR RENT

BUTAI rinktiniam nuomninkams. Nelaikyti — užsiregistruok dabar! Aptarnauja pietvakarinę dalį 7 metus. Savininkai: kreipkitės dėl patarnavimo nemokamai. Best Agency, 2925 W. 63, PR 8-6032.

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES

30 and 50 gal. — Free Delivery

5622 S. Racine 434-1113

DEMESIO!

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijoje. Iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmdienais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama: vėliau pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Programa veda — Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreipis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvis, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis „Draugas“.

HELP WANTED — VYRAI

Warehousemen

Man to tint paint on Fisher machine. Another to assemble orders. National firm in Bensenville area. Good working conditions, fringe benefits, Union shop scale, \$2.55 per hr.

PHONE 595-0450

An Equal opportunity employer

MAINTENANCE ELECTRICAL

Challenging permanent positions available for electrical maintenance men at our expanding food processing plant. Experience in electronic troubleshooting, shooting and repair desirable. Excellent pay and company benefits. Call for a convenient confidential appointment.

GENERAL MILLS, INC.

SA 1-2900. Ext. 233

An equal opportunity employer

WAREHOUSEMAN

For large plumbing shop 7 a.m. to 3:30 p.m. Vic. O'Hare, excelent co. benefits.

Phone Mr. Hary 824-3100

SETUP MAN

For punch press and drill press. Must know roll and dial feeds. Well Est. Call Mr. Beddy 451-2073 or apply in person to:

MIDWEST ELECTRIC MFG. CORP.

1639 W. Walnut Street (Nr Lake - Ashland)

HELP WANTED — MOTERYS

CLERK TYPIST

Variety of Duties

5 Day Week

Pleasant working conditions

Permanent Position

Apply in person

DORMEYER INDUSTRIES

3418 N. Milwaukee Ave.

Bus stops at door

An Equal Opportunity Employer

CLEANING WOMAN

AGE TO 55; FULL TIME

HOURS: 4 P.M. TO 12 A.M.

Good salary And Benefits.

Close To Transportation.

CALL PERSONNEL DEPT.

State National Bank

1603 ORRINGTON, EVANSTON

BR 3-5000

An Equal opportunity employer

PAŠVENTINTAS PROF. JONO SIMOLIŪNO PAMINKLAS

Lapkričio 3 d. Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje, pašventintas prof. Jonui Simoliūnui paminklas, statytas visuomenės lėšomis. Šventinio apeigos atliko kun. J. Vaišnys, SJ, o po jo sugiedotas Lietuvos himnas. Prieš šventinimą tėvų jėzuitų koplyčioje mišias už mirusiojo sielą aukėjo kun. Bruno Markaitis, SJ.

Profesoriaus prisiminimas ir giminių paruošti pietūs įvyko Račūnų svetainėje.

Prisiminimą pradėjo prof. St. Dirmantas, uždegdamas žvakę prie mirusiojo kolegės portreto, dengiamo lietuviškos trispalvės, kuri profesorį lydėjo nuo Kau-

Alvudo gira visus gajina: Čia kultūrinė vakaronė Marquette Parke dalis svečių: Jurgis Janušaitis, Jonas Indriūnas, muz. Juozas Bertulis, Kostas Petrauskas. Nuotr. inž. Juozo Slaboko

ALVUDO KŪČIOS

Lietuviška nuotaka ir labdaros idėja bei rūpestis geru vaikų auklėjimu prisideda, kad Alvudo kūčios susilaukia gražaus patikėjimo. Šiandien, gruodžio 17 d., Gimimo šv. M. Marijos parapijos salėje.

Jas pradėjo maldą prel. V. Černauskas. Sveikinimo kalbą pasakė V. Sobieskytė. Dail. J. Kiburo rūpestingai dekoruotoje scenoje buvo įrengtas altorius su žmogaus dydžio figūromis, apdengtomis lietuvių tautiniais drabužiais. Čia daug pasidarbavusi ir kanklininkė Anelė Kirvaitytė, apšvietimą gi parūpino Vyt. Zygas.

Prie prakartėlės pasirodė pie-mėnėliai: Ant. Skrebyš, R. Juodis, V. Ankus, K. Černiauskas. Gausu buvo deklamatorių: A. Zygas, R. Tautkutė, R. Stražinskaitė, D. ir R. Aleksūnaitės, D. Morkūnaitė (trys pastarosios tik 2½—4 metų). Deklamacijos buvo patraukliai religinės ir patriotinės. Scenoje pagiedojo K. Brazdžionytė, o smuiku pagriežė R. Kėkštaitė. Pasirodė ir grėbėjos: R. Tautkutė, D. Černiauskaitė, R. Zulytė, L. ir R. Slonskytės.

Gausus vaikų dalyvavimas scenoje rodė, kad Alvudas yra į savo veikimą įtraukęs nemažai mūsų jauniausiųjų. Programą paruošiant ir pravedant daug pasidarbavo aktorius A. Brinka ir A. Sobieskytė.

Ir visa publika buvo įtraukta į kalėdinių giesmių giedojimą, vadovaujant solistei A. Kalvaitytei. Pianu palydėjo komp. J. Bertulis.

Visos kūčios prarastos gražioj tradicinėj, religinėj ir patriotinėj nuotakoj. Ir privaišinti buvo svečiai skaniai ir sveikai paruoštais kūčių valgiais. Čia sėk-

prisiminė pirmuosius susitikimus su Simoliūnu Lietuvos atskirimo laikotarpyje, Vytauto Didžiojo universitete, tremtyje Vokietijoje ir čia Amerikoje, kur jiedu artimai susidraugavo. Racine lietuvių organizacijų vardu kalbėjęs M. Tamulėnas, apibūdino velionio jautrumą lietuviškam reikalui, neblėstantį nuotikos giedrumą ir nuolankaus mandagumo kupinumą, kurie buvo susikaupę profesoriaus asmenyje.

Inž. J. Jurkūnas nurodė, kad profesoriaus nuėitime gyvenimo kelyje aiškiai švietė trys dorybės: meilė Lietuvai, atsidavimas mokslui ir stiprus valingumas.

Inž. Br. Nainys kalbėjo JAV LB, inž. Tamošiūnas — vyriškos „Plėnas“ ir inž. K. Burba — Korp! Fraternitas Baltiensis vardu.

Giminių vardu kalbėjęs Vl. Šimoliūnas padėjo paminklo statymo komitetui, kurį sudarė prof. St. Dirmantas, inž. K. Burba, inž. Alg. A. Didžiulis, arch. A. Kenelis, inž. G. J. Lauzskas ir Alf. Valatkaitis, paminklo projekto autorius arch. N. J. Statkui ir visai lietuviškai visuomenei, kuri materialiai ir dvasiniai pagerbė nusipelnusį lietuvių tautos sūnų. Minėjimą pravedė inž. K. Burba.

P. Šilonis

Prie Ohio upės įlūžo Point Pleasant, W. V. — Kanauga, Ohio tiltas. Žuvo keliolika asmenų ir kiti tebeieškomi. Dešinėje matyti geležinkelio naudojamas tiltas.

LENINGRADE VYKSTA „TERORISTŲ“ TEISMAS

AP pranešimu iš Maskvos šiuo metu Leningrade vyksta keturių tariamų teroristų teismas, kaltinamų ginkluotu pasipriešinimu, kaip viena grupė, pasiskaldžiusiųjų plačiosios Rusijos teritorijoje, samokslininkų prieš sovietinę vyriausybę.

Kai bolševikų siąptoji policija suėmė juos Leningrade, buvo rasta dėžės ginklų, įskaitant granatas, kulkosvaidžius ir t. t.

Antrame po Maskvos Rusijos didmiestyje ši grupė buvusi sąlytyje su panašiomis slaptomis grupėmis Ukrainoje ir dideliame pramonės centre Sverdlovsk, Urale, prie didžiojo kelio į Sibiriją, sako tie patys šaltiniai. Jiems, girdi, grėsia mirties bausmė neva už terorizmą — jėga nuversti sovietinį komunizmą.

Bolševikų cenzūruojama spauda apie teismą Leningrade žinių neuoda. Šias informacijas teikia šaltiniai praeityje buvo visiškai patikimi, bet juos atskleisti neįmanoma, jie praneša:

— Du iš suimtyjų prisipažino dėl jiems pateiktų kaltinimų, be kitu du nepripažino. Dabar vyksta teismas jau kuris laikas yra prasidėjęs, faktinai jis buvo pradėtas po slaptosios policijos įvykdytų kovo mėnesį 25 intelektualų areštų, kurių skaičiuje buvo rašytojų, profesorių ir studentų iš Leningrado universiteto filosofijos fakulteto.

Vienas žinių teikėjas, praneša, kad neva vienas sov. kariuomenės karininkas esąs pakaltintas, nes jis neva grupę aprūpinęs ginklais.

Šį faktą bolševikai rimtai priėmė dėmesin, buvęs suaukštas slapta partijos centrinio komiteto posėdis, kaip aukščiausia partijos įstaiga, o per ją visos Sov. Sąjungos.

Atrodo, kad o. komitetas reikalavęs pritaikyti aukščiausią bausmę, tačiau netaikant mir-

ties bausmės, bet kalėjimo bausmę iki gyvos galvos.

(Elta).

LAISKAI "DRAUGUI"

Šilti vėjai iš lenkų pastogės

Gruodžio 10 d. 6:30 v.v. per radijo stotį WOPA (Oak Park Illinois), iš kurios ir Sofijos Barkienės vardo lietuviškos programos sklinda, teko nugirsti labai jau didelio pagyrimo ir įvertinimo pranešimą apie lietuvių „kovą“ dėl laidojimo papročių ir net dėl žodžio „Lietuvių“ kapinės panaikinimo ir visko kas norima sutarptautinti. Lenkų programų vedėjas dr. W. Z. Sikora, kuris daug kartų pakartojo žodžius — mūsų broliai lietuviai, jie nori kad būtų laikomasi senųjų papročių, kuriuos jiems įskiepijo tėvai atvykę iš Kauno, Vilniaus ir kitur, tik mes lenkai, sako pranešėjas, kažkodėl su viskuo sutinkame.

Tiesa, tas pats pranešėjas prieš keletą savaitių pradėdamas vakarines sekmadienio programas buvo įsivedęs žinių skyrelį iš „Užgrobių kraštų“, atseit Vilniaus ir Lvovo lenkų gyvenimo, bet daugiau nebegirdėti.

Siaip jau jis duoda kasdien vakarines žinias iš ten pat 8 val. 15 min. vak. su savotiškai įdomiais komentarais ir dažnai tokių naujienų, kurias iš kitų šaltinių negirsti daug vėliau.

A. Balsys

JULIUS JUŠKELIS

Gyveno 2512 W. 39th Place.

Tragiškai mirė gruodžio 17 d., 1967, sulaukęs 43 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Lazdijų apskrities.

Amerikoje išgyveno 8 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Zita (Lukoševičiūtė), sūnus Vitas, uošviai Emilija ir Bruno Lukoševičiai, švogeris Elena Žilinskas su šeima ir Wanda O. Gvildys, jos vyras Juozas ir šeima, kiti giminės draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 S. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks treč., gruod. 20 d. iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Prašome gėlių nesiųsti.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, uošviai ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis. Tel. YA 7-1741.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad po sunkios ir ilgos ligos mirė 1967 m. gruod. 17 d. mūsų mylimas vyras ir tėvelis

A. + A.

Vet. Gyd. VINCAS KATELĖ

Prof. Dotnuvos Žemės ūkio Akad.

Gyveno 2450 W. Marquette Rd.

Gimė Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 20 m.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave.

Laidotuvės įvyks ketv., gruod. 21 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona ir dukterė.

Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600

ANNA PILPAUSKAS

Gyveno 7137 So. California Ave.

Tragiškai žuvo gruod. 17 d., 1967, 5:45 val. ryto, sulaukus 74 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskrities, Krekenavo parapijos, Ziedelių kaimo. Amerikoje išgyveno 32 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Charles, marti Laverne, dukterė Ann Watkins, žmona Adolph, anūkai Charles, Kathleen, Daniel, David, Adolph Jr., Ann ir Casimira, ir kiti giminės draugai ir pažįstami.

Priklausė Šv. Kazimiero Akad. Rėmėjų ir Treitininkų draugams. Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2532 W. 71st St. Laidotuvės įvyks ketv., gruod. 21 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: SŪNUS, DUKTĖ, MARTI, ŽENTAS IR ANKAI.

Laidotuvių direktorius A. Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

Dainaviečiui

JURGIUI LAŠINSKUI ir šeimai, jo seseriai

A. + A.

ZOFIJAI MACEŽINSKIENEI mirus, gilią užuojautą reiškia

L. M. Ansamblis Dainava

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Moderniškos Koplyčios:

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 7-1741-2

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai: LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. GR 6-2345 - 8

Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų

2433 West 63rd Street, Chicago

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3 - 6335

Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

2314 W. 23rd PLACE

Tel. REpublic 7-1213

Tel. VIRginia 7-6972

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO HALSTED STREET

Tel. YARds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. -- 636 - 2320

A. + A. JONUI NAKUI

Lietuvoje mirus, dukteriai ELENAI NAKAITEI - ARBIENEI ir sūnui ALFONSUI NAKUI su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Gražina, Aldona, Irena ir Vincas Ignaičiai

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

STELLA (STANIULYTĖ) VOIGHT

Jau vieneri metai kai staigi mirtis 1966 m. gruodžio 19 d. atskyrė iš mūsų tarpo, mielą žmoną ir sesutę.

Paliko nuliūdusius:

Vyrą Elmer C. Voight.

Sesutes: Bronę Bijunienę ir Salomėją Čerienę-Mulks

APLINK MUS

× **Chicago Sun Times** dienraštis praėjusį sekmadienį parašė gražų vedamąjį apie Lietuvą ir jos kovas prieš komunizmą. Skaitytojai galėtų parašyti padėkos laiškus Chicago Sun Times, 401 N. Wabash Ave., Chicago, Ill. 60611.

× **Šv. Kryžiaus bažnyčioje** per Kalėdų vidurnaktį 12 val. nakties mišias solistės Pr. Bičienė ir Roma Mastienė giedos duetą iš F. Mendelsono "Garbinimo giesmės".

× **Chicago "Daily News"** praėjusio šeštadienio laidoj plačiai aprašė dail. A. Valeškos skaldyto stiklo studiją įsidėmamas ir pora nuotraukų. Tai jau kelintas kartas kaip aprašomi šio dailininko darbai, kurių jis yra sukūręs įvairiose Chicago vietovėse. Pažymėta, kad Valeškos studijos langai yra daryti O'Hare aerodromo restorane, pro kur praeina milijonai žmonių. Pažymėta, kad dailininkas lietuvis ir malonu, kad jis taip puikiai garsina Lietuvos vardą.

× **Algirdo ir Vandos Zemaichų**, 2422 39 st., N. W. Washington, D. C. 20007, naujas adresas. Anksčiau Zemaichai buvo ilgamečiai Chicago gyventojai.

× **K. Janulis** už "Draugo" kalėdinius atvirukus atsiuntė 5 dol. Dienraščio leidėjai dėkoja už paramą spaudai.

× **Balzeko kultūros muziejaus** tarybos ir talkininkų posėdis įvyko gruodžio 12 d. muziejaus patalpose. Dalyvavo St. Balzekas, Ed. Bogus, Casimir Baltramaitis, Val. Ramonis, Frank Zapolis, Paulius Žumbakis, Audra Kubilius, Liud. Kairys ir Jurgis Kasakaitis.

Muziejaus veikla 1968 m. busianti dar labiau suaktyvinta.

× **Po 3 dol. už "Draugą"** kalėdinius atvirukus atsiuntė B. Strimaitis, A. Vinick, P. Aleksa, J. Vaidotas, A. Aleksis 2.50 dol. Dienraščio leidėjai dėkoja už paramą spaudai.

× **P. Vaina** atsiuntė 5 dol. už kalėdinius atvirukus. "Draugo" leidėjai dėkoja už spaudos paramą.

× **Knygos yra šalti**, bet tikri draugai (sako Hugo). Jų draugystė niekada nenusivils. Šioms šventėms prisiminti įsigykite sau knygų ir padovanokite kitiems. "Draugo" administracija rasime kiek tik norėsite ir kokių pageidausime.

× **Prel. M. Krupavičius** vietoje šventinių sveikinimų 10 dol. paaugko Kultūros Fondui. Auką ir K. F. leidinių užsakymus siųsti kasininkui: Vincas Greblinas, 6941 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. 434-2375. (pr.)

× **Kazys ir Adelė Lietuvninkai**, Chicago, iškėlė Lietuvos Fondui ir Nežinomo Lietuvos Karlo Inašą \$10.00 vietoje kalėdinių ir N. Metų sveikinimų. (pr.)

× **Balio Pakšto salėje Naujų Metų sutikimas.** Teirautis tel. YA 7-8722. (sk.)

× **Vyčių Choras** rengia Naujų Metų sutikimą. Stalikus galima užsakyti pas Zakarką, tel. HE 4-7785. (pr.)

× **Terroj Kalėdoms** dovanų didelis pasirinkimas. Nuo dabar iki pat Kalėdų Terra atdara kasdien nuo 9:30 iki 9 val. v., šeštadieniais — nuo 9:30 iki 6 val. v. ir sekmadieniais — nuo 12:00 iki 5 val. v. Adresas — Terra, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill., tel. 434-4660. (Sk.)

× **Dovanų Centras** ant 71 ir Campbell kampo atidarys kiekvieną dieną iki 9 v. v. Šeštadieniais — nuo 9:30 iki 6 val. v. ir sekmadieniais — nuo 12:00 iki 5 val. v. Adresas — Terra, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill., tel. 434-4660. (Sk.)

× **Standard Federal** taupymo ir skolinimo įstaigos prezidentas J. Mackevičius, jr., S. Balzekas, jr., apdovanoja atžymėjimu už pagalbą Lietuvos kultūros muziejui Chicagoje. Vidury taupymo b-vės tarybos direktorius J. Mackevičius, sr.

× **"Sventoji Auka"**, grožinis leidinys apie šv. Mišias, gaunamas "Drauge", kainą \$6. Apie jį "Tėviškės Žiburiai" šitaip rašė: "Mūsų religinė literatūra nėra turtinga iškiliais leidiniais. Nedažnai joje padvelkia gaivus naujumas. "Sventoji Auka" — tai pasigėrėtinas darbas, vertas plataus dėmesio. Kartu tai puiki dovana kiekvienam, besidominčiam ne tik religiniais klausimais, bet ir menu." Pirkdami kalėdines dovanas, nepamirškite įsigyti ir "Sventąją Auką".

× **F. Collins** už "Draugo" kalėdinius atvirukus atsiuntė 5 dol. Dienraščio leidėjai dėkoja už lietuviškos spaudos rėmimą.

× **Chicagos Lietuvių slidinėjimo klubas** primena, kad rezervacijos dėl išvykos į Boyne Mountain, Mich., sausio 12—14 d. 1968.

Dėl informacijos ir rezervacijų prašome kreiptis pas Aldoną Ališauskaitę. Tel. WA 5-4371. (Pr.)

× **Po pora dolerių** už "Draugą" kalėdinius atvirukus atsiuntė V. Snapstys, J. Šaulys, A. Trečiokienė, A. Kalvaitis, L. Ancerys, F. Putrius, K. Martinus, A. Rimkus, F. Pumputis, J. R. Valaitis, A. Pupelis, A. Tamošaitis, A. Dančiūnas, V. Šhaskas, V. Bitinas, M. Krauchunas, L. Kupcikevičius, J. Kazickas, B. Soblinskis, J. Kuras, V. Barisas, M. Klimas, K. Lietuvninkas, A. Simkus, V. Šmaizienė. Dienraščio leidėjai dėkoja už paramą spaudai.

× **Carol Dockus** šventė savo gimimo dieną. Ta proga jos tėveliai Lottie ir Peter Dockus, 134 W. 107 St., savo dukrelei iškėlė šaunų puotą. Dalyvavo apie 80 svečių, jų tarpe ir kun. Stanevičius. Dockai visus maloniai priėmė ir pavaišino.

× **F. K. Lituanica** rengia linksmą Kalėdų šokių vakarą, kuris įvyks gruodžio 25 dieną, B. Pakšto svetainėje, 38-ta ir California. Pradžią 7 val. vak. (pr.)

× **Sol. Roma Mastienė** atsiuntė, per Cicero LF įgal. kun. P. Baltramą, Lietuvos Fondui \$200., padidindama savo motinos a. a. Emilijos Vilčinskienės įnašą iki \$300. Tam pačiam įgal. tarpininkaujant, į LF parių eiles įsijungė kun. A. Juška su \$100. įnašu.

A. Šlenienė, Chicago, atsilankė į LF būstinę ir įamžino savo mirusį vyrą a. a. Kazimierą Šlenį, įnešdama Fondan velionio vardu \$100. LF adresas: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629 (pr.)

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DARIAUS - GIRĖNO POSTO AMŽINI NARIAI

Dariaus - Girėno posto komandieris Ben Pocius paskyrė komisiją, kuri išrinko 25 narius 1-jo pas. karo veteranus, Paul Bagwell įnešė ir Joseph Kibert patvirtino, kad nariai būtų posto amžinai nariai už jų darbštumą. Posto veikloje pereitus 10 metų. Daugiausia jų dalyvavo beveik kiekvieno posto nario laidotuviuose, nes Amerikos legionierių pareiga atiduoti velioniui pa-

skutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Amžinai nariais (Life Membership) tapo Carl Adamonis, John Andranis, Constant Andrijauskas, Petr. Berštonas, John Blazauskas, Charles Brazaitis, Vincent Bulauskas, Stanley Donbar, Theodore Daučiūnas, Joseph Delnikis, John Jakubs (Jakubauskas), Louis Kareiva, Stanley Kazin, Ben Mason, Stanley-Mitchell, George Nevarauskas, Joseph Pakudaitis, Frank Pluškiewicz, Anton Radzinkas, Walter Rage, Anton Shimkus, Charles Stankus, Frank Vaišvil, Jerome Vitas, Antone Yuškin.

J. Jakubs

CICERO KOLONIJOS

— Sveiksta. Grižo iš Igoninės Teklė Mikolaitienė, M. Vaičiūnienė, Petraitis.

— Namų savininkų klubas gruodžio 12 d. turėjo savo priešmetinį susirinkimą, kurį pravedė P. Kimbarkas. Filma demonstravo Dan Kuraitis.

— Linkiu visiems su geru ūpu laukti šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų, o po to vėl eiti savo pareigas sekti savo spaudą, lankyti susirinkimus, sėkmingai užbaigti Balfo vajų.

K. P. Develkis

Lapkričio mėnesį trejų metų kadencijai irinkta, gruodžio 1 d. pareigomis pasiskirsčiusi, nauja Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba. Sėdi iš k. į d.: vicepirm. Antanas Gintneris, pirmin. Vytautas Alantas, vicepirm. Vladas Mingėla; stovi ta pačia tvarka: sekret. Alfonsas Nakas ir ižd. Vladas Selenis.

Nuotr. Jono Gaizduo

CHICAGOS ŽINIOS

NAUJI POLICININKAI

Prieš kelias dienas 33 naujokai baigė Chicago policijos akademiją ir šiomis dienomis laukia paskyrimo. Baigusiujų sąraše yra keletas lietuviškai skambančių pavardžių.

ŠUKYTĖ RADJO OPEROJE

Radiojotis stotis WGN gruodžio 23 d. 1:30 po pietų gyvai iš Metropolitan scenos transliuoja Humperdinco operą Hansel and Gretel, kurioje Sandmano rolę dainuos Lilija Šukytė. Metropolitan trupė šią operą paskutinį kartą transliavo radioj bangomis 1947 m. sausio mėn.

SUDEGĖ TEISMO RŪMAI

Ugniagesiai septynias valandas gesino gaisrą D'Arcy pastate, Joliet, kur yra Wills apskrities teismo rūmai. D ugniagesiai buvo sužeisti. Teismo dokumentai buvo išgelbėti. Nuostolių padaryta apie \$500,000.

× Nešiojamas Stereo Magnetofonas — Stereo radjas — ypatinga dovana. Gradinskas, 2512 W. 47th Str., FR 6-1998. (sk.)

× **Margučio radio programos** jaunieji rėmėjai, Kalėdų dieną, Baletoteatro salėje, 2515 W. 69 St., rengia šokių vakarą. Jaunimas kviečiamas atsilankyti. Šokiams gros Arvydo Tumoso vadovaujamas "Lincoln Park Zoo" orkestras. (pr.)

IŠSIKELIA FUTBOL RATES

Kai susijungė National Soccer (futbolo) lyga su United Soccer sąjunga, Chicagos Spurs rateis, čia neturėjęs savo stadiono, spėjama, išsikels į Milwaukee. Chicagoje pasiliks Mustangs rateis.

MERAS IŠGELBEJO OPERĄ

Chicagos meras Richard Daley sukvietė konferencijon muzikantų unijos ir Lyric operos pareigūnus. Jam tarpininkaujant, sudarytas priimtinas kontraktas, kuris užtikrina 1968—69 metų operos sezoną. Anksčiau unijos nariai buvo atmetę 4 kontraktus.

PARDUODA JOHNSONAITES VESTUVIŲ SUKNELE

Carson Pirie Scott krautuvė Chicagoje parduoda prezidento Johnsono dukters Lyndos vestuvių suknelės kopijas. Originali suknelė kainavo \$1,200. Kopijos parduodamos už \$140. Už tą pačią kainą parduodamos kopijos Lucės Nugent suknelės.

MEDALIAI JAU ISPARDUOTI

Jau išparduoti 10,000 sidabrinų ir 225,000 bronzinių medalių, minčių Illinois valstijos 150 metų sukaktį. Už juos gauti \$294,000 bus panaudoti įvairių minčių rėmimui.

SURINKO 39,000 SKARDINIŲ MAISTO

Park Ridge priemiesčio 3,600 Maine Township aukšt. mokyklos moksleivių surinko 39,000 skardinių maisto, kuris bus išdalintas neturtingoms šeimoms.

SIMFONIJOS PREMJEJA

Chicagos simfonijos orkestras gruodžio 21 ir 22 d. duoda šią programą: premjerą Paul Crestono Chthonic Ode, Blocho Schelomo ir Čaikovskio simfoniją nr. 5. Solistas čelistas Leonard Rose. Diriguoja svečias Sixten Ehrling.

NEBUS EGLUČIŲ BAŽNYCIOJE

Chicagos ugniagesių patvarkymu, draudžiama viešose įstatose ir pastatuose naudoti gyvų kalėdinių eglučių. Prisitaikant prie patvarkymo, Chicagos bažnyčios bus papuoštos tiktais dirbtinėmis eglutėmis. Eglučių pardavėjai skundžiasi, kad jiems bus didelis nuostolis ir daug eglučių liks neparduota.

GIMTOJI KALBA MISIOSE

Pirmuoju advento sekmadieniu visuose Vakarų Vokietijos katalikų bažnyčiose krašto vyskupų nutarimu leidžiama šv. Mišių kanone vartoti vokiečių kalbą. Panašius nutarimus paskelbė ir Prancūzijos vyskupų konferencija bei kitų Europos kraštų katalikų vyskupai.

J. A. VALSTYBĖSE

— **New Yorko** apylinkėse šiais metais Naujųjų Metų sutikimą organizuoja "Laisvės Žiburio" radijas naujai atremontuotoje Saievos salėje, 260 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y. Vietas iki gruodžio 27 d. rezervuoti New Yorko pas G. Mažeikienę (212) VI 5-6332, New Jersey pas B. Macijauskienę (201) 998-6797. Pradžią 9 val. Auka 12 dol.

— **Marianapolio** parengiamosios mokyklos direktorius kun. J. Petrauskas, MIC, praneša, kad gautas raštas jog mokykla yra ir toliau New England kolegijų ir vidurinių mokyklų d-jos narė. Toks patvirtinimas gautas iš d-jos pirm. ponios Phelps, kuri sveikina, kad Marianapolio mokykla gražiai veikia, nepaisant 1964 m. ištikisio gaisro. Marianapolio mokykla yra 360 akrų apimančioje vietovėje, turi 153 mokinius.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— **Vilko pirm. dr. J. K. Valiūnas** ketletą dienų viešėjo Londone. Ta proga gruodžio 8 d. Lietuvių namuose padarė aktualias klausimais pranešimą. Svečias lengvai suprantamas žodžiais apibūdino Vilko veiklą ir jo daromus žygius atsiekti Lietuvis kraštui laisvę. Ir prašė, kad visų kraštų lietuviai jo žygius paremtų. Nes jis atlieka tremtyje Lietuvos vyriausybės pareigas ir reprezentuoja trečdajį tautos. O remiantis Lietuvos partizanų įgaliojimu, jis turi teisę kalbėti ir visos tautos vardu. Prašė viusose kraštuose sudaryti delegacijas, kurios, minint Lietuvos nepriklausomybės atstatymą 50 m. sukaktį, kreiptųsi į savo vyriausybės prašydamos Lietuvai nepriklausomybės. Skatino teivus, kad savo vaikus leistų į aukštuosius mokslus ir siektų, kad lietuviai tauta būtų akademikų tauta. Pasibaigus pranešimui pirmininkas atsakinėjo į klausimus ir vėliau asmeniškai susipažino su Londono lietuviais.

— **Londono** skautų Vyt. Didžiojo draugovė gruodžio 9 d. suruošė iškilmingą sueigą. Be vietinių skautų sueigoje dalyvavo iš Derby Anglijos rajono vietininkas s. B. Zinkus. Į vyresniškumo laipsnį pakelti: kun. S. Matulis, į vyr. skiltininko, S. Kasparas ir A. Jakubaitis, į skiltininko, A. Čerbauskas, P. Viržintas ir S. Kačinas į paskiltininko laipsnį. Sueiga buvo pajauirinta vasaros stovyklos bei pasaulio lietuvių skautų gyvenimo filmais.

— **Lietuviška žiemos pradžia.** Gruodžio 8d. visą Angliją padengė storas sniego sluoksnis. Stebėtina, kad jo gerokai iškritė ir pietinėje Anglijoje, kur paprastai sniegas yra retenybė. Kai kuriuose ruožuose visai buvo sustabdytas susisiekimas.

(V. Vyt.)

OKUP. LIETUVOJ

— **Kaune** prasidėjo šių metų Sovietų Sąjungos krepšinio varžybų pirmasis ratas Kauno "Žalgirio" nepaprasta pergale prieš vieną iš stipriausių Rusijos komandų, Sverdlovsko "Uralmašą" — 105:64 ir 104:82. Rungtynių vertintojai apsidžiaugė ir nusigando tos pergalės: kad tik žalgiriečiai nepasijustų per daug saugūs ir negautų nesitiktos pylos. Mat, "Uralo mašina" netikėtai atvyko be savo kapitono (kurio žmona staiga sunkiai susirgusi), ir jie Kaune pasirodė beveik bejėgiai.

Kauno "Žalgiris" šiose varžybose irgi neturi savo žvaigždės — pasaulinio čempiono M. Paulausko: jis perkeltas į Sovietijos rinktinę. Vieną dieną teks Paulauskui grumtis ir prieš savuosius.

Pagal Kauno tradiciją, ši "Žalgirio" komanda labai lietuviška: iš dvylikos dalyvavusių rungtynėse prieš "Uralmašą" buvo tik du rusai, ir tie patys

per abejas rungtynes neimė nė po vieną kamuolį. (E.)

— **Vilniaus** sanitarijos stoties gydytoja ir aukštųjų mokyklų inspektorius viešai (Kom. Tiesoj lapkr. 28) pareiškė, kad Vilniaus universiteto sporto salės ištikrųjų esančios apleistos, nešvarios, atprūpėjusios ir tvankios lindynės, visiškai netinkamos naudotis savo paskirtiai. (E.)

NAUJOJI ZELANDIJA

— **Bolševikijos** propagandistų užsimojimas pagarsinti savo sukaktuves net Naujojoje Zelandijoje suteikė progą tenyksičiams lietuviams, latviams bei estams atkreipti N. Zelandijos visuomenės dėmesį į tos propagandos kėslų nedorumą Lietuvos atžvilgiu, apie ką jau "Drauge" buvo rašyta.

N. Zelandijos Baltiečių Klubu vadovai — Juhan Tork (estas), Albert Brummers (latvis) ir Česlovas Liutikas (lietuvis) vietos pareigūnams laiškuose išdėstė, kad filme "Niekas nenorėjo mirti" Lietuvos drama bandoma parodyti perkreipta, bolševizmo interesams pritaikyta prasme, kad Lietuvos laisvę heroiskai gynusieji rezistentai prieš okupantus tendencingai rodomi kaip žemos moralės bei nusigirtuokliavę dorų žmonių žudikai, o herojų aureolė dedama okupantų kolaborantams. Laiško autorai siūlė bent tą filmą iš parengimo programos išimti.

Paskelbtasis filmų rodymas tuo nebuvo sustabdytas, bet žiūrovų buvo mažai.

Pažymėtina, kad šis bruktė į užsienius brukamas filmas užsieniečių žiūrovų dėmesio nepatraukia. Tik Maskvoj jį kelia "ant šakių": po dviejų ankstyvesnių premijų, dabar neseniai jo gamintojams paskyrė net ir didžiausiąją — lenininę premiją.

Ona Šalčiūnienė ir Ona Pluškonienė duete, Philadelphiaje, choro VILITIS krikštytųjų metu, gruodžio 9 d. Nuotr. K. Cikoto

AUSTRALIJOJ

— **Kun. P. Butkus** "Draugo" redakcijai ir skaitytojams atsiuntė sveikinimus specialiai išspausdintame atviruke, kuriame yra šios poetinės mintys: "Žemės naktį sušvites, žodi, ramybe ir viltim mus guodžias, — nušviesk tamsumas ateinančias — niūrios tremties pavėsį — kol dar gyvybė neišblėso, skaidrios širdies gėlmėse. Kad ir kancija pažadinti dėl tavo užmiršto buvimo, pajuskim gyvą žodį alsavime Kūrėjo.

ITALIJOJE

— **Pamaldos už Persekiojamąją Bažnyčią.** Tarptautinės popiežiškosios Marijos akademijos iniciatyva, gruodžio 8 d., Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventės proga, Romoje Maria Maggiore bazilikoje buvo surengtos pamaldos už persekiojamąją Bažnyčią. Šv. Mišias Bizantijos apeigomis aukojė ukrainiečių titulinis arkivysk. Bučko, giedant ukrainiečių Šv. Juozapoato kunigų seminarijos studentų chorui. Pamaldose dalyvavo lietuvių šv. Kazimiero kolegijos Romoje vadovybė ir studentai bei įvairių tautų atstovai, kuriuose tebėra varžoma religinė laisvė.

DID. BRITANIJOJ

— **Lietuvių** sodyboje vietos angliai turi įsirengę šaudymo aikštelę. Jie ten atlieka mažojo kalibro sportinio šaudymo pratimus. Šaudymo sekcija turi virš 100 narių ir įvairius subvirmus ruošia sodybos patalpose.

KRIKŠCIONYS KENJOJE

Naujausi statistikos duomenys skelbia, kad penktadalis visų Kenijos respublikos gyventojų Afrikoje yra krikščionys, būtent: pusantro milijono katalikų ir apie milijonas protestantų. Katalikai šiame krašte turi vieną arkivyskupiją, aštuonias vyskupijas ir vieną apaštališkąją prefektūrą, kuriuose tikinčiuosius dvasiniai aptarnauja 500 misijonierių ir šimtas vietinių kunigų.

DEKOJA KATALIKAMS

Indijos Bihar provincijos vyriausybė specialiu raštu Patna katalikų vyskupijos šalpos organizacijai "Catholic Charities of India" aukštai įvertino katalikų Bažnyčios įnašą kovoje prieš alkį ir badą Indijoje. "Katalikų Bažnyčia — pažymi raštas — pati pirmoji Bihar provincijos istorijoje, be valdžios pagalbos, daugiausiai prisidėjo nelaimingųjų gelbėjime..."

MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

JAV LB Pietryčių apygardos mokytojų suvažiavimas, suorganizuotas apygardos valdybos, įvyko gruodžio 3 d. Baltimorėje. Nežiūrint blogo oro, dalyvavo iš Washingtono, Philadelphia, Baltimorės 28 mokytojai bei švietimo darbuotojai. Suvažiavimą pradėdamas Pietryčių apygardos vald. pirm. B. Raugas pastebėjo, kad "Bendruomeninė mintis, kad lietuvių bės ateitis priklauso nuo mūsų prieauglio, buvo pagrindinė paskata kviešti šį pirmąjį Pietryčių apygardos mokytojų suvažiavimą". Kun. K. Pūgevičius sukalbėjus prasmingą įvykui pritaikintą invokaciją, prezidiumą sudarė visų trijų mokyklų vedėjai: R. Ardienė (Phila.), R. Pemkivienė (Wash.) ir A. Radžius (Balt.).

Pagrindinę suvažiavimui skirtą paskaitą skaitė A. Masionis, buvęs nepriklausomoje Lietuvoje gimnazijos direktorius, o dabar jau 7 metus dirbas amerikiečių aukštesniojoje mokykloje. Jis savo paskaitoje nagrinėjo šeštadieninių lietuviščių mokyklų darbo klausimus, buvo tik du rusai, ir tie patys

tiška patirtimi, teigimus vaizduodamas gyvais pavyzdžiais. Jis vykusiai išanalizavo šių dienų lietuvių mokytojų ir mokinių, aptarė sąlygas kuriose tenka dirbti ir davė praktiškus patarimus, kaip pasiekti geresnių rezultatų, tariant tik vieną dieną savaitėje.

Paskaita suklė gyvas diskusijas, kuriose reikšėsi veik visi suvažiavimo dalyviai.

Suvažiavimas prėmė porą rezoliucijų, skirtų LB vadovybei. Be to, vienbalsiai nutarė šitokius suvažiavimus šaukti kasmet, pradedant mokslo metus. Nutarta šiuos mokslo metus visoje mokyklose baigti tą pačią dieną, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50-čio parįškinimui visų mokyklų mokinius suvesti į Washingtoną ir paprašyti min. Kajecką, kad jis įteiktų baigsimuos lituanistines mokyklas pažymėjimus.

Suvažiavimą žodžiu sveikino Donelaičio metų į anglų kalbą vertėjas N. Rastenis, o raštu JAV LB CV pirm. B. Nainys ir švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas.